

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejema: mesečno . . 1-70
== Sobotni izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

== Inzerati: ==
 Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oglasila, zabavale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitvrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
 enostolpna petlitvrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kjer se tri cesarstva dotikajo.

(Od našega londonskega dopisnika.)

London, 29. junija.

Pod tem naslovom je prinesla london-
 ska »Morning Post« dne 19. in 21. m.
 m. dva članka o poljskem vprašanju od
 dopisnika, ki ni časnikiar po poklicu. Čita-
 telji jih bodo brez dvoma našli jako zani-
 miva. Poljsko vprašanje bo še v bližnji bo-
 dočnosti igralo veliko vlogo. Zato izvajajo
 angleškega lista doslovno prinašamo, ne
 da bi za zdaj zavzeli sami k temu svo-
 jega stališča. Poučno je vsekakor to, kako
 zelo se angleška javnost zanima za avstrijske
 narodne probleme.

I. Avstrijska politika na Poljskem.

Ko so si koncem 18. stoletja Prusija,
 Rusija in Avstrija razdelile Poljsko med
 seboj, pač niso domnevale, da bo uspeh
 tega njihovega dela ustvaril dobro stoletje
 pozneje malone nerazrešljiv problem. In
 Marija Terezija je z ženskim instinktom v
 resnici prerokovala, da bodo vse tri pri-
 zadete države nekega dne obžalovale svoj
 čin, pa tudi ona ni mogla predvideti teka
 dogodkov tekom 19. stoletja niti sile na-
 rodne duha, ki so ga rodile francoska
 revolucija in Napoleonske vojske. Podobno
 kakor Katarina in njen sovražnik Fri-
 derik Veliki je tudi smatrala takrat narode
 in ljudstva kot igrače v rokah vojske in
 diplomacije. Stališče kabinetov in vladar-
 jev teh treh cesarstev se tekom zadnjih 140
 let ni veliko predrugačilo. Medtem ko nji-
 hovi zastopniki proglašujejo na Balkanu
 etnografski in narodnostni princip ter se
 trudijo, da ustvarijo neodvisno albansko
 kraljestvo, za kar ni nobene primere v zgo-
 dovini in za kar manjka mnogo bistvenih
 pogojev, smatrajo vsak poizkus razveljaviti
 dejstvo od leta 1772. kot napad na njihove
 vitalne interese.

»Krivica« (Morning Post sama rabi ve-
 liko huji izraz. — Opomba prevajalca.) ni
 prekreпка beseda za označitev razdelitve
 Poljske. Največji krivičnik je bil pruski
 Friderik, a Katarina iz Rusije ne dosti
 manj, avstrijski kabinet pa jima je pomagal.
 Pogostokrat je bilo že rečeno, da je Polj-
 ska zaslužila svojo usodo in da anarhična
 šlahta, ki je vzdrževala liberum veto in je
 bila prefanatična, da bi priznala drugim
 enakopravnost z njo, ni imela nobene ko-
 ristne naloge več izpolnjevati med evrop-
 skimi narodi. Toda dejstvo, da so Poljaki
 sami želeli odpraviti liberum veto in da so
 to preprečile intrige Rusije, zlasti pa Pru-
 sije, dokler ni bilo prepozno, to dejstvo ni
 zadostno znano in razumevano. Prusija je
 želela obdržati s pomočjo tega liberum
 veto, ki ga je mogel izvajati vsak posa-
 mezen plemič pod njenim vplivom, moč
 preprečiti izvolitev vsakega rodoljubnega
 plemiča, ki bi utegnil rešiti svojo deželo
 pred grozečimi nevarnostmi. Prusija je tudi
 podpirala vstajo leta 1831. z namenom,
 da prepreči sodelovanje med Rusi in Poljaki.
 In Prusija je zopet pomagala pod-
 žgati vstajo leta 1863. ter je istočasno ustra-
 šila Francijo in Anglijo, da nista prišli polj-
 skim rodoljubom na pomoč. Cena sodelo-
 vanja med Rusijo in Prusijo je vedno zati-
 ranje in razdelitev Poljske in kadar gre
 ruski car v Berlin ali se odpelje nemški
 cesar v ruske vode, takrat upada Poljakom
 srce.

Politika tretjega družabnika pri tem
 činu se je vedno nekoliko, včasih pa zelo
 razlikovala od pruske in ruske politike.
 Avstrijski pogrešek je bil, ki je služil kot
 preteveza za prvo razdelitev Poljske l. 1772.
 Kaunitz, ki se je želel polastiti cipške po-
 krajine, za katero so se že dolgo poganjali
 poljski in ogrski kralji, je leta 1769. razvil
 avstrijskega orla v tej deželi, zgolj začasna
 odredba, je izjavil, ki ni imela namena kr-
 šiti poljskih pravic. Kaunitz je menil po-
 miriti Friderika Velikega s tem, da je ob-
 stal na provizoričnem značaju te okupa-
 cije, a Friderik je bil vzradočen, ko je vi-
 del, da se je avstrijski kabinet z začetno
 okupacijo poljske zemlje kompromitiral.
 Naslednji korak je bil, pogoditi se glede
 razdelitve cele zemlje po načelu, da treba

najti »kompensacij«. Avstrijski kabinet,
 kompromitiran vsled svojega nespamet-
 nega ravnanja v Cipsu, se ni mogel umak-
 niti ter ni imel drugega izbira, nego se
 udeležiti pri plenu. In dandanes so posle-
 dice te, da utegne, potem ko se poljsko
 vprašanje razreši, Avstrija stati pred na-
 ravnost življenjskim vprašanjem.

Ko je po porazih leta 1859. in 1866.
 Avstrija izgubila svoje laške pokrajine ter
 je bila vsled svoje politike tekom krimske
 vojske v slabem razmerju z Rusijo, je po-
 delila svojemu deležu poljskega plena ve-
 liko mero avtonomije v kraljestvu Gali-
 cija. Namen te odredbe ni bil, zadovoljiti
 Poljake radi Poljakov samih, marveč pri-
 dobiti Poljake za Avstrijo, da bi jih bilo
 mogoče porabiti proti Rusiji ali Prusiji, ka-
 kor bi bilo treba. Potrti vsled rusko-pru-
 skega potlačanja vstaje leta 1863. so mnogi
 Poljaki videli svojo edino nado na varnost
 v Avstriji. V Krakovu je nastala močna
 avstrofilska stranka. Njen nadaljnji na-
 men je bil, razširiti avstrijsko vladno preko
 ruske Poljske do Varšave, ako ne prav do
 Baltiškega morja. Habsburški nadvojvoda
 kot kralj dveh tretjin Poljske: to so bile
 takratne sanje. Nekateri še vedno sanjajo
 o tej razrešitvi ter menijo, da je izvršljiva.
 Misel, vzdigniti vstajo na ruskem Poljskem
 v slučaju avstrijsko-ruske vojske, nikakor
 ni zamrla. A avstrijski Poljaki, ki so raz-
 cepljeni na kakih osem, devet strank, niso
 več takih misli ter niso vsi voljni verjeti,
 da jim pride odrešitev od tega. Nekateri
 izmed njih, narodni demokrati ali vse-
 poljaki, so celo mnenja, da more odrešenje
 priti zgolj od Poljakov samih in da se mo-
 rajo vsi trije deli Poljske združiti v doseg
 skupne politike. Drugi zopet — pa teh je
 malo — so mnenja, da je pruska nadvlada,
 dasi je trda, vseeno manj demoralizujoča,
 nego ruska in da bi bilo bolje za kraljestvo
 Poljsko in vojvodino poznatijsko, da bi bile
 združene pod Prusijo, nego da bi bile na
 različen način tlačene od Rusije in Prusije.
 Drugi zopet — in število teh vedno na-
 rašča — menijo, da je bodočnost Poljske
 pri Rusiji in da je pametno ravnanje z ru-
 skimi Poljaki od strani Rusov vse, kar je
 potrebno, da se dosežejo simpatije pruskih,
 ruskih in avstrijskih Poljakov za peterbur-
 ško vladno.

Cudno se utegne slišati, da bi bili celo
 avstrijski Poljaki, s katerimi je Avstrija na-
 splošno dobro ravnila, voljni ozirati se
 proti Rusiji za pomoč. Pojasnitev je, da
 Poljaki v vseh delih Poljske nadalje delu-
 jejo za zedinjenje in verujejo v njeno mož-
 nost. Oni ne mislijo, da bo zedinjenje mo-
 goče brez pomoči kake velesile in vsled
 tega so primorani vpoštevati, katera vele-
 sila bi najbolj služila njihovu namenu.
 Od treh deliteljev Poljske je Avstrija tista
 dežela, ki bi najbolj naravno uživala polj-
 ske simpatije. Stare tradicije sosedstva in
 vzajemnih ženitev kakor tudi novejša tra-
 dicije avtonomije v Galiciji, vse to skupaj
 dela Avstrijo naravno zavezničko poljske
 stvari. Pa dva pomisleka že nekaj let sem
 nevtalizirata moč avstrijske tendence med
 Poljaki. Prvo je »slabost« avstro-ogrsk-
 e monarhije v primeri z močjo Nemčije in
 Rusije. Ta »slabost« podreja Avstrijo Pru-
 siji, ki je vedno bila smrtna sovražnica polj-
 ske svobode. Celotno število avstro-poljskih
 profesorjev in poljskih židov, ki sovražijo
 Rusijo, veruje, da je avstro-ogrski vojski
 le treba prekoračiti rusko mejo, da jo pre-
 bivalstvo ruske Poljske sprejme z odprtimi
 rokami ter da posadi kakega avstrijskega
 nadvojvoda na poljski prestol v Varšavi.
 Ti so lansko zimo organizirali cel načrt za
 povzročitev vstaje v ruski Poljski kot ne-
 kako pripravo za invazijo avstro-ogrsk-
 e vojske. Zbore deških vojakov so dvignili
 in vezbali, krakovski in lvovski dijaki so
 bili oskrbljeni s puškami in streljivom in
 preko meje so poslali sele, da širijo gibanje.
 Pa poljska aristokracija in poljski kmetje
 na obeh straneh meje se niso udeležili tega
 gibanja, ki so ga smatrali za fantastično in
 nevarno. Na rusko Poljsko poslani seli so
 se vrnili z neugodnimi poročili in celo giba-
 nje se je sesedlo. Poljaki, ki so pod rusko
 peto, bolje poznajo moč Rusije nego vse-
 učilišni in srednješolski profesorji v Gali-
 ciji, in spomin na vstaje 1831 in 1863 je še

dovolj živ, da bi se ruski Poljaki angažirali
 za vstajo na svet velesile, ki bi utegnili
 biti prešibka za dovoljno podporo ali pa
 kakor Prusija, pripravljena jih izdati. A to
 razmišljanje ni edino, ki navaja veliko šte-
 vilo inteligentnih Poljakov, da Avstriji po-
 polnoma ne zaupajo. Oni so vedno opazo-
 vali, da je Avstrija želela uporabljati Poljake
 kot »kmete« v avstrijski igri proti
 Rusiji in prvotno proti Prusiji. Oni so bili
 pripravljeni, podati se za tako igro, ker so
 videli, da bi se stvari utegnile vseliti v nji-
 hovo korist. Pa tekom poslednjih dvajset
 let so Avstriji začeli novo politiko. V
 strahu, da ne bi Poljaki v Galiciji utegnili
 postati premočniki — s kraljestvom, ki
 šteje sedem do osem milijonov prebivalcev
 pod napolavtonomno vladno, je treba vedno
 računati — so avstrijske oblasti jele vzpod-
 bujati tendence Malorusov ali »Rutenov«
 v Galiciji, da se ustavijo poljski nadvladi
 in da naskočijo poljsko prevlado v dežel-
 nem zboru, lvovskem vseučilišču in v
 upravi. Dunajski vladi ni seve bilo nič več
 do Rusinov kakor do Poljakov. Želela je
 le zasadi v poljsko stran trn, ustvariti
 tekmiško gibanje ter prakticirati staro ge-
 slo »Divide et impera«. Pozneje ji je tudi
 prišlo na misel, da bi galski Rusini, ki pri-
 padajo povečini h grški združeni cerkvi in
 so vsled tega v zvezi z Rimom, utegnili po-
 stati celo še uspešnejše orodje proti Rusiji,
 kakor se je pričakovalo od Poljakov. Na
 južno-zapadnem Ruskem je kakih dvajset
 do trideset milijonov Malorusov ali »Rute-
 nov«, kakor jih Avstriji nazivajo. Natanč-
 nega števila ni mogoče dognati, gotovo pa
 je, da Malorusi presegajo po številu vse
 Poljake na Ruskem, Nemškem in v Avstriji
 skupaj. Radi tega je bila dunajska vlada
 mnenja, da sta dva železa v ognju boljša
 nego eno, in medtem ko bi galske Rutene
 uporabljala, da kroto Poljake, bi na drugi
 strani s pomočjo grške združene cerkve, ki
 je pravoslavna po obredih, a rimsko-kato-
 liška po naukih, ustvarila v njih nekako
 privlačno središče za Maloruse v Rusiji, ki
 bi potemtakem postali polagoma dostopni
 avstrijskemu vplivu.

Vojna moč in razvrstitev bal- kanskih armad.

O vojni moči Bulgarov, Srbov in
 Črnogorcev se, kolikor se tiče števila,
 ne vejo natančni podatki, ker jih vsaka
 stran skriva, vendar utegnejo Bulgari
 imeti nad svojimi nasprotniki skupaj
 nadmoč približno 30%; seveda utegne-
 jo imeti Bulgari dosti močnejše rezerve
 nego Srbi in Grki.

Bolj je znana razvrstitev, številke
 divizij so pa le približne.

I.

Na skrajnem severu, ozir. desnem
 krilu, varuje Bulgare pred ofenzivnim
 sunkom Srbov proti Sofiji nekako ena
 divizija (okoli 30.000 mož), ki stoji v
 lahmem loku nekako od Vidina ob Do-
 navi do Belgradička.

Njej nasproti se nahaja skrajno
 severno krilo srbskih armad, tudi ena
 divizija (okoli 20.000 mož) v lahmem lo-
 ku s centrom pri Zajčarju v dolini
 Timoka.

II.

Glavna bulgarska sila se razteza
 nekako od Brkovic čez Caribrod tik
 bulgarskosrbske meje v močnem loku
 okoli Sofije, kjer je glavni stan bulgar-
 ske armade. Številna moč 5 do 6 divi-
 zij (120 do 160.000 mož). Naloga: ofen-
 zivni sunek proti Pirotu in Nišu v do-
 lini Morave.

Njej nasproti nekako dve srbski
 diviziji v močnem loku počenši ob Mo-
 ravi severno od Niša proti Pirotu na-
 zaje v loku do Leskovca ob Moravi; ne-
 kako dve diviziji (okoli 50.000 mož);
 kot desno krilo prva brigada pri Vra-
 nji (okoli 15.000 mož).

III.

Ena bulgarska divizija (okoli 40
 tisoč mož) v loku okoli Kustendjila ob
 poti iz Krive Palanke v Kumanovo.

Potem: 1 bulgarska divizija (okoli
 40.000 mož) v loku od Kočane do Štipa.

Tema nasproti srbska glavna moč:
 6 do 7 divizij (s Črnogorci) v močnem
 loku počenši pri Skoplju ob Vardarju,
 kjer je srbski glavni stan, gori do Kri-
 ve Palanke, nazaj mimo Zletova in
 Štipa do izpod Veleša na Vardarju:
 okoli 150.000 mož.

IV.

Tam kjer je zveza med glavno srbs-
 ko armado in skrajnim levim krilom
 Grkov, stojijo 4 bulgarske divizije po-
 čenši od Strumice ob levem bregu Var-
 darja mimo Doirana, od tu pa, tvoreč
 skrajno levo krilo vseh bulgarskih ar-
 mad, mimo Sereša do Kavale; vsega
 skupaj okoli 100.000 mož.

Temu nasproti srbske čete kot
 zveza z Grki ob desnem bregu Vardar-
 ja v loku okoli Krivolaka (pri Nego-
 tinu) do Djevdjelije, in sicer 1 divizija
 okoli 15 do 20.000 mož.

V.

Grki stoje s skrajnim levim krilom
 ob dolnjem Vardarju; odtod do reke
 Strume in Takinskega jezera v loku
 okoli Soluna tja do Levtere pod Pang-
 haionskim gorovjem, kjer je njihovo
 skrajno desno krilo; vsega skupaj 8 di-
 vizij, približno 110.000 mož.

Če je ta račun le približno točen,
 stoji nasproti 370.000 Bulgarom 350.000
 Srbov, Grkov in Črnogorcev.

Bratomorno klanje.

BITKA PRI ŠTIPU.

Berolin, 2. julija. »Berliner Zeitung
 am Mittag« brzojavljajo iz Skoplja:
 Bulgari so bili na celi črti vrženi na-
 zaj in se umikajo. Na drugem bregu
 reke Bregalnice so zasedli nove ob-
 rambe črte. Srbi jih na celi črti za-
 sledujejo. Izgube so na obeh straneh
 velikanske, osobito bulgarske. Srbi so
 ujeli 30 bulgarskih častnikov, 126 pod-
 častnikov in nad 1000 mož in vzeli
 Bulgarom 20 topov in 12 municijskih
 voz.

Belgrad, 2. julija. »Politika«, »Tri-
 buna« in »Piemont« objavljajo poročila
 svojih poročevalcev iz glavnega stana
 o velikih bojih pri Štipu in Krupistu.
 V ponedeljek jutraj so se bulgarske
 čete pri Štipu prvič spopadle s Srbi.
 Poizvedovalni oddelki timoške konje-
 nice so se z bulgarsko kavalerijo pri-
 čeli boriti. Boj se je kmalu na celi črti
 razvil. Srbska artilerija je pričela si-
 pati moreč ogenj na Bulgare, ki so
 stali v Štipu in okoli Štipa. Srbska ar-
 tilerija je bulgarsko nadvladala. Bul-
 gari so srbske pehotne kolone trikrat
 junasko z bajoneti napadli, a Srbi so
 jih odbili. Pol ure po bombardementu
 je pričelo v Štipu goreti. Srbska arti-
 lerija je do opoldneva nadaljevala ob-
 streljevanje Štipa in mesto popolnoma
 porušila. Bulgarske čete, ki so dozdaj
 drževale moreči srbski ogenj in hrab-
 ro napadale, so počasi zapuščale me-
 sto, ki je gorelo. Srbi so nato z baje-
 neti na Bulgare navalili in jih potisnili
 iz Štipa proti vzhodu. Poveljniku srbs-
 ke artilerije se posreči, da je obstre-
 ljevala srbska artilerija bulgarsko kri-
 lo, nakar se je bulgarsko umikanje iz-
 premenilo v beg. »Piemont« poroča, da
 je srbska kavalerija zasledovala 7 km
 čez Štip proti vzhodu. Beg Bulgarov
 se je razvil v paniko. Kočanska cesta
 je v oblasti Srbov. »Stampa« poroča,
 da so padli štirje višji bulgarski čast-
 niki, med njimi dva polkovnika, nad
 50 častnikov in 80 podčastnikov. Bo-
 jišče pokriva baje 6000 trupel. Samo v
 boju za Štip so ujeli Srbi 440 bulgar-
 skih vojakov, 40 podčastnikov in 15
 častnikov. Veliko bulgarskih vojakov
 je dezertiralo. Bulgari so baje 4000 do
 5000 mož izgubili. Po uradnih poro-
 čilih so bili vsi boji z Bulgari zelo sr-
 diti. Srbi so veliko častnikov izgubili.
 Samo šesti polk je 20 častnikov izgu-

bil. Listi trde, da so v predvčeršnjih bojih izgubili Srbi mrtvih 17 častnikov in 1400 mož, ranjenih je bilo 40 častnikov in več tisoč vojakov.

Sofija, 2. julija. Po poročilih, ki so jih merodajna mesta dobila, prodirajo Srbi na celi makedonski črti naprej in povsod napadajo bulgarske čete.

Dunaj, 2. julija. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Belgrada: Včeraj popoldne so zahtevali Bulgari večurno premirje, da morejo svoje mrtve pokopati. Srbi so to odklonili in izjavili, da bodo mrlje sami pokopali, za ranjence pa bolje skrbeti, kakor bi to Bulgari storili.

Belgrad, 2. julija. Danes je 500 srbskih prostovoljcev odpotovalo na bojišče.

Belgrad, 2. julija. Srbski »Rdeči križ« je naprosil švicarsko centralo »Rdečega križa« za sanitetno pomoč. Prostovoljno se je dozdaj 20 zdravnikov za pomoč prijavilo. Pet zdravnikov nemškega »Rdečega križa« je že došlo. Vojno ministrstvo poziva prostovoljne streljane in streljane, naj se prijavijo. Že opuščene bolnišnice za ranjence so zopet otvorili.

Belgrad, 2. julija. Iz srbskega glavnega stana se poroča, da so srbske čete samo pri osvojitvi Štipa izgubile več 100 častnikov in podčastnikov in nad 600 mož.

Belgrad, 2. julija. Kakor poročajo listi, se boji ob reki Zletovo nadaljujejo z največjo srditostjo. Bojna črta je dolga 110 km. Po v Belgrad došli poročili so izgubili Srbi 6000 mrtvih in ranjencev, bulgarske izgube so pa trikrat večje.

Belgrad, 2. julija. Včeraj sta došla dva transporta z 2800 ranjenci.

BOJI NA FRONTI KRIVE PALANKE.

Kolin, 2. julija. »Kölnische Ztg.« poroča, da so vrgli Srbi Bulgare tudi čez črto Kriva Palanka nazaj.

SPLOŠNA OFENZIVA BULGARSKE ARMADE.

Dunaj, 2. jul. Poročevalec »Reichspost«, Wagner, pošilja svojemu listu dve depeši iz Sofije: Bulgarska armada je začela splošno ofenzivo in preidejo bulgarske čete na celi črti k protinapadu. Napad levega krila se izvrši pri Štipu in bo šel po že izvršenem prekoračenju Vardaru severno od Krivolaka v smeri proti Velešu. Divizije centra pa imajo operirati čez Krivo Palanko in Kratovo, kjer se ima izvršiti glavni sunek. Bulgarske čete se imajo pri svoji ofenzivi boriti s terenskimi težkočami. Na jugu prodira bulgarska armada proti Solunu. Umikanje srbske kolone pri Zletovu in Osogovski planini je vsled obkolitve operacije desnega bulgarskega krila resno ogroženo.

ČUDNA DIPLOMATIČNA IGRA ZAVEZNIKOV. — GRČIJA ODKLANJA USTAVLJENJE SOVRAŽNOSTI IN ZAPOVEDALA OFENZIVO.

Dunaj, 2. julija. »Neue Freie Presse« poroča iz Sofije s posebne strani: Dr. Danev je na grško protestno noto tako le odgovoril: Na naši strani ne ni izživalo, ker smo vedno želeli, da ostane lojalni. Nasprotno so Grki s provokacijami našo potrpežljivost več ko enkrat preizkušali. Izdali smo povelje, naj se sovražnost prekinejo, a to morajo tudi Grki storiti, ki so nas izživali. Vlak, s katerim je general Hazapčev zapustil Solun, je bil med vožnjo večkrat ustavljen, grški vojaki so generala večkrat preiskali in postopali s njim kakor s kakim zločincem. Osebe njegovega vojaškega spremstva so iz vlaka iztrgali in jih v Solun nazaj privedli. V Solunu so hoteli Grki naš bataljon razorožiti, ker se je pa branil, se je unel boj. Radi teh nasilnosti sem pri grški vladi protestiral.

Belgrad, 2. julija. Za danes popoldne se pričakuje formalna bulgarska vojna napoved. Po drugih verzijah naj bi bila pa Bulgarija včeraj zahtevala ustavitve sovražnosti, katera vest se je pa najbrže izcimila iz dejstva, da sta včeraj popoldne ob 4. uri dva bulgarska poveljnika sredi boja na črti, ki so jo Bulgari napadli, zahtevala, da se sovražnost ustavi, kateri zahtevi se pa srbski poveljnik niso udali, ker so se srbi, da gre Bulgariom le za to, da z neplodnimi pogajanjmi pridobijo časa. Na tukajšnjem bulgarskem poslanstvu se z vso gotovostjo zatrjuje, da Bulgarija Srbi tekom današnjega dne napove vojno.

Atene, 2. julija. Bulgarski poslanik je včeraj konferiral z Venizelosom in mu sporočil, da je dr. Danev dal bulgarski armadi povelje, sovražnost ustaviti in osvojene pozicije zapustiti.

Uvedla se je stroga preiskava, da se dožene, kdo je krivec. Na vprašanje bulgarskega poslanika, ali bo Grčija isto odredila, je Venizelos odgovoril, da obžaluje, da takega povelja ne more dati, marveč da je grška armada dobila povelje, Bulgare iz nevarne cone pregnati. Kralj in njegov generalni štab sta zapustila Solun, da se podasta na fronto. Grški kralj bo sam vodil protiofenzivo.

PRED FORMALNO NAPOVEDJO VOJSKE.

Dunaj, 2. julija. Tukajšnji diplomatični krogi so mnenja, da se diplomatične zveze med Belgradom in Sofijo, oziroma Atenami, danes ali jutri prekinejo.

Berolin, 2. julija. Belgrajski dopisnik »Morgenpost« je danes zvečer svojemu listu poročal, da je srbska vlada bulgarskemu poslaniku v Belgradu že dostavila potne liste in istočasno odpoklicala svojega poslanika iz Sofije.

Belgrad, 2. julija. Danes popoldne je več ur zboroval ministrski svet. Čuje se, da se je posvetoval o formalni proglasitvi vojske.

Atene, 2. julija. Rodbina bulgarskega poslanika se je včeraj z nekim ruskim parnikom odpeljala v Bulgarijo.

Dunaj, 2. julija. »Neue Freie Presse« poroča: Včeraj ob 6. uri zvečer je potekel rok, ki ga je stavil bulgarski parlament srbskemu poveljniku, da se ustavi sovražnost. Zato nastane za Bulgarijo casus belli.

Belgrad, 2. julija. Tukajšnji politični krogi pričakujejo, da se vojska danes tudi oficijelno proglasi, ker je dejansko že izbruhnila in ker postane, ko se vojska proglasi, zvezna pogodba, na katero se Bulgari sklicujejo, brezpredmetna. Sodijo, da se je Bulgarija izognila napovedi vojske pred vsem zato, da se ohrani še formalna zvezna pogodba, da se v slučaju poraza lahko še vedno sklicuje na pogodbo. Tako se tudi tolmači sedanja bulgarska pripravljenost sprejeti razsodišče.

MIROVNI POIZKUSI. — TRUD RUSIJE. — POPOLNOMA NASPROTUJOČA SI POROČILA.

Dunaj, 2. julija. »Südslawische Korrespondenz« poroča s poučene strani v Sofiji: Ministrski predsednik dr. Danev se še v zadnji uri trudi, da reši mir in da se izogne formalni napovedi vojske. Dr. Danev zavzema to stališče, da ustreže nujnim pozivom trojnega sporazuma, ki nastopa s krepkimi diplomatičnimi sredstvi za vzdržitev miru. Radi novih korakov trojnega sporazuma je ukazala v ponedeljek bulgarska vlada višjemu poveljstvu, operacije prekiniti in se le braniti in je istočasno o tem povelju kabineta v Belgradu in v Atenah obvestila ter noto tako sestavila, da se je jasno razvidelo, da hoče Bulgarija spor mirno rešiti. To spravljivo stališče bulgarske vlade, ki izjavlja, da je Danev voljan potovati v Petrograd, se zelo razločuje od stališča grškega in srbskega kabineta, ki oficijelno in oficiozno izjavljata, da je nastopilo vojno stanje brez vojne napovedi. Odgovorni krogi v Sofiji kljub temu še vedno upajo, da se po vplivu trojnega sporazuma v Belgradu in v Atenah še zadnji trenutek posreči preprečiti vojne tendence. Dr. Danev je izjavil ruskemu in francoskemu poslaniku, da Bulgarija kljub spopadam želi miru in da zaupa v tem zmišlu velesilam trojnega sporazuma. Zdi se, da je Bulgarija voljna svojo miroljubnost tudi dokazati in na posebno rusko posredovanje dovoliti Srbiji male koncesije. Pripravljena je, da pospešuje rusko diplomacijo in z vsemi silami dela na to, da se njena mirovna zgradba ne poruši.

Pariz, 2. julija. »Temps« poroča iz Petrograda, da se položaj danes že mirneje presoja. Sazonov je dobil zagotovilo, da bodo ministrski predsedniki balkanskih držav vse moči napeli, da se krvavi spopadi ne bodo več vršili. Bulgarska vlada je izdala na svoje čete povelje, da se imajo takoj ustaviti vsa prodiranja. Ruski poslanik Hartwig v Belgradu je interveniral pri srbski vladi, da izda dnevno povelje.

Sofija, 2. julija. Tu se vsaki dan pričakuje, da odpotuje dr. Danev v Petrograd. Ker pa noče potovati skozi Bukarešto, je naprosila bulgarska vlada rusko, da ji da na razpolago ladjo. Ruska vlada je odpotovala v Varno torpednega lovca, ki odpelje dr. Daneva v Sevastopolj.

London, 2. julija. V zanesljivo informiranih krogih se trdi, da se vrši v Petrogradu konferenca ministrskih predsednikov balkanskih držav tekom prihodnjih dni.

Belgrad, 2. julija. Inozemski diplomati so v živahnih medsebojnih stikih. Ruski poslanik Hartwig je včeraj popoldne zahteval povelje, da se sovražnost ustavi. To bi bilo pa po bojih, ki so zavzeli tako velike dimenzije, po tako velikih obojestranskih izgubah in po razburjenju, ki je zavladalo radi bulgarskega vojnega načina — jako težko izvesti. Tu splošno vlada mnenje, da sovražnost pred odločilno bitko skoroda ni mogoče več ustaviti.

Petrograd, 2. julija. Sazonov je naročil ruskim poslanikom v Sofiji in v Belgradu, naj spremljata bulgarskega in srbskega ministrskega predsednika, ko odpotujeta v Petrograd.

Dunaj, 2. julija. Tukajšnji politični krogi sodijo, da se ruskemu carju, ki je osebno angažiran v sporu, posreči, da prepreči bratomorno vojsko.

Sofija, 2. julija. Posebni dopisnik »Reichspost« brzojavlja svojemu listu: Potovanje dr. Daneva v Petrograd izostane.

KAKO GRŠKA VLADA SLIKA DOGODKE.

Atene, 2. julija. »Agence d'Athènes« poroča: Zunanje ministrstvo izjavlja, da je od »Agence d'Athènes« včeraj razširjena vsebina note, ki se je v Sofiji vročila, izmišljena. — Uradna protestna nota se je takole glasila: Glavni stan je danes popoldne poročal: Včeraj med 7. in 8. uro zvečer so Bulgari napadli naše čete pri Eleutheri in Musteniju, okoli 11. ure zvečer je bil napaden tudi naš oddelek v Pravišti, danes ob 4. jutraj pa se je čulo grmenje topov severno od Bogdanske. Bulgarski polki pri Dojranu so napadli naše prednje straže na levem bregu reke Vardar v smeri proti Mucikovanu. Bulgarska artiljerija je obstreljevala srbske utrdbe na desnem bregu. Bulgari so, ko so reko Vardar prekoračili, napadli Gevgeli, ki so ga nato zasedli. Ob 5. jutraj so bile napadene naše prednje straže pri km 12 proge iz Karazulija v Kilindir. Ob 7. uri 45 minut je napadel neki bulgarski bataljon naše prednje straže pri Nigriti; ob pol 9. jutraj je prodirala bulgarska armada iz Ardiana proti Balagči. Stotinja v Eleutheri je bila obkoljena. Glavni stan je naprosil admirala, da odpošlje v obrambo stotnije eno vojno ladjo. Vlada je odposlala torpednega rušilca »Leon«, ki brzojavno poroča, da je, ko je rekognosciral, dočkal, da so Bulgari zasedli obrežje in iz pušk in Maksim-topov streljali na Grke. Med temi napadi je vdrla bulgarska armada v kričnem protislovju s solunskim zapisnikom z dne 21. majnika, ki določa nevtralnno cono, v od grške armade zasedeno ozemlje. Bulgarska armada je tako kljub naši odkriti in miroljubni politiki, kljub našim naporom in naši spravljivosti sinoči zvečer pričela nepravilno in bratomorno vojsko. Prisiljeni smo, da ukažemo grški armadi marsikateri proti bulgarskim vojnim silam, da brani svoje postojanke in ozemlje. Odločno protestiramo, ker Bulgarija tako neopravičljivo nastopa. Bulgarijo zadene v polni meri odgovornost za dogodke, ki lahko nastanejo. Obvestite tudi bulgarsko vlado, da je glavni stan bulgarskemu oddelku v Solunu ukazal, da naj zapusti mesto ali pa v eni uri orožje izroči.

KAJ STORI RUMUNIJA ?

Bukarešta, 2. julija. Položaj se smatra za tako kritičen, da mobilizacije že danes za gotovo pričakujejo. Kronski svet je sklican popoldne. Zastopniki trojnega sporazuma energično delujejo. Včeraj sta srbski in ruski poslanik konferirala z ministrskim predsednikom in ostalimi člani kabineta.

Bukarešta, 2. julija. Tu so informirani, da ruska vlada z vso silo poizkuša ministrske predsednike balkanskih držav pregovoriti, da odpotujejo v Peterburg in da naj svoje armade združujejo, da ne prekoračijo nevtralne cone. Če ruska diplomacija uspe, Rumunija ne poseže vmes, če se boj nadaljuje, se proglasi mobilizacija danes zvečer ali najkasneje jutri jutraj.

Bukarešta, 2. julija. Merodajni krogi od včeraj svojega stališča niso izpremenili in tudi niso novih ukazov izdali. Čakajo, če se potrdi, da ministrski predsedniki balkanskih držav odpotujejo v Peterburg.

Bukarešta, 2. julija. »Agence telegraphique roumaine« potrjuje, da Rumunija z mobilizacijo počaka, dokler vojska efektivno ne izbruhne in dokler se kot taka od vojujočih se strank ne proglasi, če se tudi formalno ne napove.

Bukarešta, 2. julija. Oficijozna »Politique« dementira poročila listov o ministrski izpremembi.

Galac, 2. julija. Rumunske državne železnice so včeraj popoldne zopet ustavile sprejem tovornega in brzovoznega blaga. Rumunske ladje so popolnoma prekinile promet z Bulgarijo.

Bukarešta, 2. julija. Položaj še vedno ni pojasnen. Javno mnenje se strašno razburja. Vsako uro izhajajo posebne izdaje listov, ki jih prodajalcem razburjena množica trga iz rok. Vse želi, da se konča sedanja negotovost. Danes jutraj došla poročila so povzročila na borzi strašno paniko. Skoraj vsi papirji so padli 40 do 60 frankov. Vlada je nato ukazala, da dokler se borza oficijelno ne otvori, se kupčije ne smejo sklepati, da se nova panika prepreči.

Poročila z Balkana še ne dopuščajo jasne sodbe, a sodijo, da se položaj jutri odloči. Če je vojska dejansko izbruhnila, se rumunska armada takoj mobilizira. Ministrski predsednik in konservativna stranka želita še počakati, da se oficijelno dozna, če je nastalo na Balkanu vojno stanje; notranji minister Take Jonescu pa sodi, da je mir izgubljen in da je neobhodno potrebno takoj armado mobilizirati in prekoračiti Donavo.

Milan, 2. julija. »Corriere della Sera« poroča iz Bukarešte, da je bulgarska vlada rumunsko obvestila, da so spopadi na meji bili le praske in da je vrhovno poveljstvo dalo četam strog ukaz, da se vsakega nadaljnega napada vzdržijo.

Bukarešta, 2. julija. Ob 8. zvečer je bila v mestu velika ljudska demonstracija za vojsko. Velikanska množica, med njimi tudi več politikov in poslancev, je korakala po cesti in klicala: »Živo vojska!« — »Proč z Bulgarijo!« — Pred srbskim poslanstvom je množica priredila simpatično manifestacijo, za katero se je z nekaterimi besedami poslaniški tajnik zahvaljeval. Pred kraljevo palačo je klicala množica: »Živio kralj!« in »Živio vojska!«

MNENJE »REICHSPOSTE«, KDO JE SOVRAŽNOSTI ZAČEL.

Dunaj, 2. julija. »Reichspost« 2. t. m. priobčuje iz vojaških krogov poslani člank, ki se peča z načinom, kako so Bulgari vojno začeli. Člankar izjavi: »Druga balkanska vojna nam je prinesla nov način postopanja pri otvoritvi vojne. Doslej je veljalo za posebno mojstrsko potezo, da se je sovražnik v največji naglici na celi črti z vso silo napadel in tako presenetil, da se je vojna tehnika takoj nagnila na napadalčevu stran. Bulgari so sedaj storili drugače. Izrabili so dane razmere in odredili, da so njihove čete povsod začele počasi prodirati preko pomanjkljivo določene nevtralne črte in izpodrivati presenečenega sovražnika z njegovih pozicij. Vse to pa naj bi bilo navidez popolnoma samoblastno postopanje posameznih čet, izvedeno celo proti volji vlade, ki dalje vzdržuje diplomatične zveze in svečano zatrjuje miroljubnost. To postopanje, ki bi se lahko imenovalo »otvoritev vojne ob istovrstnem zanikanju vojnega stanja«, nudi to ugodnost, da se lastne čete polasté važnih postojank in pripravijo pot za odločilni napad, medtem ko sovražnik, zapeljan po najmiroljubnejših zagotovilih diplomacije, zamudi ugodne odločilne trenutke in se šele neposredno pred začetkom vojne zave, da je bil medtem izrinjen že z najvažnejših postojank. Kakor v marsikaterem drugem oziru, so se Bulgari tudi v tem vojnem načinu pokazali mojstre. Že tri dni nastopajo proti srbskim in grškim četam, in medtem ko ministrski predsednik Danev ukazuje, da se sovražnost ustavi in si »prizadeva« za mirno poravnavo spora, — so Bulgari pri Djevdjeliju raztrgali srbsko-grško zvezo in se polastili te važne točke na Vardarju; dalje so na Ovčjem polju velik del srbskih predstražnih čet vrgli nazaj in končno porazili celo grško desno krilo vzhodno od Strume in Činskega jezera in ga pognali proti zapadu. Vse to — tako podarja člankar — se ni zgodilo le brez vsake vojne napovedi, marveč celo ob istovrstnem odločnem poudarjanju želje, da se mir ohrani, in ob ljutih očitkih proti »izživajočim« Grkom in Srbom. Da je to postopanje Bulgarske pri nasprotnikih vzbudilo največje ogorčenje, je seveda naravno, ker že živo čutijo škodo, ki jim je bila s tem prizadeta. Seveda pa se bulgarske vojne politike ne sme presojati izključno s stališča oškodovanih nasprotnikov in jo meriti po kakšnem vojnem zakoniku, ki je veljal doslej kot nedotakljiv. Bulgarija je po vsem vojaško-političnem položaju stvari prisiljena, da makedonsko krizo z mečem reši, ker prihaja na diplomatičnem polju vedno bolj v ozadje. — Dasi je bulgarsko vojno vodstvo vse dogodke za prvo bojno črto pokrilo z gosto kopreno, se vendar lahko reče, da so dosedajni boji že precej razvit uvod k odločilni bitki, ki se bo najbrže bila kje na Ovčjem polju. Prav tako taktično kakor nasproti Srbom je Bulgarija uporabljala tudi nasproti Grkom; vrgla je njih desno krilo nazaj za Strumo, na levem pa raztrgala zvezo s srbsko armado, pri vsem tem jih pa obdolževala sovražnost in izživljanje. Kaj pomaga Grkom njih zgrajanje nad »nezvestim in sleparskim« postopanjem Bulgarov? To ne more popraviti neuspehov na obeh krilih in povelje za zavzetje ofenzive, ki je bilo že izdano grški armadi, le kaže, da se je Bulgarom v resnici posrečilo zapeljati Grke, da izdajo formalno vojno napoved in tako vojno formalno začno. — Sodba o tem najnovejšem vojnem načinu, kakor so ga uvedli Bulgari, je — kakor vsako politično in strateško postopanje — odvisna od končnega uspeha. Če bodo Bulgari izšli iz vojne kot zmagovalci — bo vse svet na njihovi strani. In v tem tiči opravičba njihovega postopanja, ki ga niso uravnali po dosedaj običajnih geslih, marveč po potrebi danega slučaja.

DROBNE VESTI.

Atene, 2. julija. 1220 bolgarskih vojakov, ki so bili v Solunu vjeti, so došli v Pirej in se bodo odpravili na Ithako.

Kanea, 2. julija. S posebnim parnikom se je odpeljalo 1000 krečanskih vojakov v Pirej, da se udeležijo nove vojske.

Budimpešta, 2. julija. Kakor poroča ravnateljstvo ogrskih državnih železnic, ne bodo srbske železnice zaradi prometnih ovir do preklica prevažale več spalnih in jedilnih voz orientnih ekspresnih vlakov.

Belgrad, 2. julija. Srbska skupščina je soglasno sklenila, da naj odpoljšje predsednik skupščine načelniku srbskega generalnega štaba vojvodi Putniku sledečo brzojavko: Po soglasnem sklepu skupščine mi je čast Vas naprositi, da naznanite naši hrabri armadi navdušene in najtoplejše pozdrave skupščine. Skupščina bo z domoljubnim navdušenjem sledila pohodu slavnih srbskih praporov, ki ga jim je vsilil zavratni bulgarski napad. Zivela srbska armada! — Po tem sklepu se je skupščina za nedoločen čas odgodila.

London, 2. julija. »Daily Mail« obširno poroča o bulgarskih grozovitostih v Makedoniji. Grško prebivalstvo beži v Solun.

Valona, 2. julija. Essad paša je dospel semkaj in ponudil vladi svojo pomoč. Predsednik provizorične vlade je Essad pašo imenoval za »ministra za notranje zadeve«, dosedanj »minister za notranje zadeve« pa je imenovan za »ministra za zunanje zadeve«.

Nemški Schulverein in Slov. Štajersko.

Huda je nemška pest, ki tlači južno Štajersko. Na političnem, upravnem, šolskem in gospodarskem polju nas pritiskajo ob tla. In ni dovolj to. Nemški napadalni društvi Südmarka in Schulverein nas še hujše mikastita. Grozne so številke, ki jih razmeče Schulverein na slov. Štajersko v nemškutarske namene. Za pet spodnještajerskih političnih okrajev je izdalo to napadalno društvo v preteklem l. 1912 ogromno svoto 315.242 K, nad 50.000 K več kakor predlanskim. Od teh odpade nad tretjino, 121.964 K samo za celjski politični okraj.

Dne 23. junija je imelo spodnještajersko okrožje nemškega Schulvereina svoj letni občni zbor v Ptuj. Značilne so številke, ki jih je povedal načelnik Majer. V prvih 28. letih je Schulverein prispeval 800.000 kron za spodnještajersko okrožje, v zadnjih 7 letih pa že nad 1.000.000 K. Iz tega je razvidno, kako napreduje ponemčevanje na Spodnjem Štajerskem. Od Rosseggerjevega zaklada je ostal le še en milijon, ki pa mora ostati nedotaknjen.

V vodstvo spodnještajerskega okrožja so bili zvoljeni: Načelnik, Karol Mayer, nadučitelj v Studencih; 1. namestnik Viktor Philippek, vodja meščanske šole v Mariboru; 2. namestnik Daniel Rakusch v Celju; zapisnikar Fran Striedinger v Mariboru; zapisnikarjeva namestnika dr. Karol Falešchini, odvetnik in dr. Walter Tausar, zobozdravnik, oba v Mariboru; blagajnik Ernst Engelhardt, učitelj v Mariboru; blagajnikova namestnika Alojzij Seydler, nadučitelj v Podbrezju in Emanuel Pfeffer, nadupravitelj v pok. v Rošpohu pri Mariboru; svetniki: Oskar Scharnagl, inženir južne železnice in Anton Pichler, nadravnatelj v pok., oba v Mariboru; Janez Millner, postajenačelnik v pok. v Pesnici; Karol Doletschek, davčni oficial (22) v Mariboru; Tomaž Wernitznigg, nadučitelj in Valentin Schaffer, občinski predstojnik, oba v Krčovini; Anton Ulrich, anraisar v Studencih; Janez Kreck, nadučitelj, Leopold Kircher, adjunkt j. žel. in Steinklauber, tovarnar, vsi na Pragerskem; Ernest Jöbstl, nadučitelj v Razvanju; Ignacij Löschnig, nadučitelj v Teznu; Albin Wankmüller, nadučitelj v Bregu pri Ptuj; dr. Ambrož Petrowitsch, Anton Kern, strokovni učitelj, oba v Ptuj; Oton Flöry, nadučitelj pri Sv. Lenarju v Slov. goricah; Franc Woschnagg, tovarnar v Šostanju; Maks Tomitsch, nadučitelj v Sevnici in Ernest Thür, uradnik v Ormožu.

To so ljudje, ki vodijo šulverajnsko hujskajočo delo na Spodnjem Štajerskem. Kdo so? Učitelji, plačani tudi z našim denarjem, uradniki (glej Doleček), plačani z denarjem slovenskega kmeta, penzionisti, plačani od nas, obrtniki, ki žive od Slovencev! To so ljudje, kojih imena done po slovensko, kojih starši še nemški znali niso! Žalostna je ta zgodovina! Krivo je tega naše šolstvo, višje in nižje, krivo pa največ nena rodna vzgoja v družinah naše mestne liberalne inteligence! — Naša naloga pa bodi, da vse

moči posvetimo v korist »Slovenski Straži«!

Velikanski izdatki nasprotnikov nas morajo prisiliti k resnemu, vedno resnejšemu delu. »Slov. Straži« bodemo morali darove podvojiti in potrojiti in domoljubna srca naših somišljenikov razvneti v goreče domoljubje. In še ne bomo mogli konkurirati z nemškim društvom. Zato nam preostaja še drugo delo, delo narodne izobrazbe in povzdiga narodne samozvesti. Kolikor ne moremo z denarjem, to moramo opraviti s kulturnimi sredstvi. To nujno zahteva naša samobramba.

Dnevne novice.

+ **Občine za deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča**. Deželnemu glavarju dr. Ivan Šusteršiču so nadalje čestitali k 50letnici in mu izrazili neomejeno zaupanje in skalnato zvestobo naslednji občinski odbori: Brezovica, Radeče pri Zidanem mostu, Toplice, Podgorica, Bloke, Kot in Vrhnika.

+ **Kmečka zveza v Radečah pri Zidanem mostu** je soglasno sklenila in poslala g. deželnemu glavarju sledečo izjavo: »Kmečka zveza za sodni okraj Radeče je v odborovi seji dne 30. junija 1913 sklenila izreči Vašemu blagorodju neomejeno zaupanje kot načelniku S. L. S. ter z ogorčenjem obsoja podle napade na Vaše blagorodje v nasprotnem časopisju. Bog Vas ohrani še mnogo let v procvit slovenske domovine!«

+ **Častna občana**. Občinski odbor na Igu je izvolil dne 29. junija za častna občana gg. dr. Ivana Šusteršiča in kom. svetnika drž. poslanca Franceta Povšeta v znak hvaležnosti za njuno delovanje za občino Studenec-Ig.

+ **Mladiški tabor za Dolenjsko v Št. Janžu** se vrši dne 6. julija ob otvoritvi dvorane k. s. izobraževalnega društva. — Spored: Ob tri četrti na 10. uro dopoldne sprejem društev. Odhod od stare šole k sv. maši. Po sv. maši blagoslov nove dvorane in nato govor. Opoldne: kosilo na prostem pri dvorani. Popoldne: ob 2. uri popoldanska slovesnost v cerkvi, nato tabor na prostem pred cerkvijo. Govorijo: Dr. Lampe, dr. Pečan in dr. Pogačnik. — Nato ljudska veselica z godbo, petjem, deklamacijo, srečolovom, šaljivo pošto in govori. Petje oskrbe: moški zbor Št. Janž-Trebnje, mešani in ženski zbor Št. Janž. Sodeluje orlovska godba Radeče. Postrežbo oskrbe članice »Zveze« in člani »Orla«. Za goste od Ljubljane doli je najbolj pripraven vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob pol 8. uri in pride ob 11. uri v Št. Janž.

+ **Mladiški tabor na Belokranjskem**. Na Suhorju bo dne 6. julija dekanjski shod vseh mladiških Marijinih družb na Belokranjskem v proslavo Konstantinovega jubileja. Slovesnost se prične jutraj ob 10. uri dopoldne. Mladišči belokranjski, na noče k sv. Jožefu na Suhor.

+ **Manire poučljakov** posnema že dalj časa glasilo liberalne učiteljske »Inteligence« — »Učiteljski Tovariši«. Odkar so bili imenovani okrajni šolski nadzorniki, neprestano bevska in skuša v nič djeti zlasti nadzornika Simona in Štruklja. Edino zatočišče, ki je »učenjakom« okrog »Tovariša« ostalo, so kope zabavljic. Podobni so bosopetnemu polhlačkarju, ki se skriva za plot, če si ga nažgal, potem te pa na vse grlo nahruli s smrkavcem. S takim načinom bojevanja naj se le še naprej ponašajo. Gg. nadzornikov Simona in Štruklja nam ni treba braniti. Njuna dosedanja pridnost in delavnost, vnema za šolo in vzgojo nam je zadostno jamstvo, da bosta neslane klevete političnih sovražnikov poplačala z vztrajnim delom in s kavalirskim preziranjem publih zabavljic. V tolažbo liberalnim zavistnežem pa tole: Če sta nadzornika Simon in Štrukelj (po sodbi »Tovariševcev« seveda) taka slabiča, da bi morala menda še enkrat začeti s prvim letnikom pripravnic, bosta tem preje doslužila. Samo toliko je gotovo, da ju Jelenc ali pa kakšen »Danovec« ne bo nadomestoval.

+ **Tisza pojde v Zagreb**. Iz Zagreba poročajo: V tukajšnjih madžaronskih krogih potrjujejo, da pride grof Tisza tekom tega meseca v Zagreb, da se pouči o položaju. Tukaj bo nadaljeval svoja posvetoovanja z vladi prijaznimi političarji. Še preden pride Tisza sem, bo Cuvaj odstavljen in grof Pejačević imenovan za hrvaškega ministra. Imenovanje Akurtija se je definitivno opustilo. Madžaronski Srbi pričajo bivšega velikega župana Hidegethyja, osebnega prijatelja Tisze, za bana.

— **V nedeljo na Vič**. Proslava desetletnice tukajšnjega Kat. slov. izobraž. društva in petletnice telovadnega oddeska »Orel« bo, kakor vsestranske priprave kažejo, nekaj slovesnega in za katoliško organizacijo koristnega. Sosedje brate Orle, ki

se mislijo udeležiti slovesnosti, prosimo, naj čimprej odgovore na povabilih stavljenja vprašanja, da se glede kosila, telovadbe vse uredi in da se orlovska zavest tudi med nami zopet oživi in povzdigne. Prosimo tudi, da bi se obhoda, ki se bo vršil po sv. maši, udeležili somišljeniki in somišljenice v kolikor mogoče lepem številu v narodnih nošah. Naj bi bila nedeljska prireditev nekaka slovesna priprava na bližajoči se katoliški shod, na katerem naj ravno ljubljanska okolica pokaže lepoštevilo udeležitev.

— **Obnašanje zapisnikarja pri sodišču v Ilirski Bistrici**. Pretekli petek se je vršila pred sodiščem v Ilirski Bistrici neka obravnava. Med razpravo se je cel čas vmes vtikal zapisnikar, neki Martinčič in — nahrulil pristase S. L. S. Zagotavlja se nam, da se je to že večkrat zgodilo. Mi pa mislimo, da je zapisnikarjeva stroga dolžnost, molčati in pisati, kar sodnik narekava, oziroma dolžnost sodnika, da takega zgovornega zapisnikarja posvari, naj molči. Zgodilo pa se je še nekaj več. Ko je bila razsodba razglašena, tedaj so prizadeti posestniki zahtevali odškodnino za pot, in takrat se je zadržal dotični zapisnikar na somišljenike S. L. S.: »Če hočete potnino dobiti, morate pa druge poslance voliti.« To pa je taka predrznost, da tega ne moremo prenesti in gotovo tudi naši poslanci ne. Zato tega drznega napada nočemo in ne moremo prenesti in zahtevamo odločno zadoščenja za naše ljudi. Vsa stvar se je naznanila na pristojno mesto.

— **Iz politične službe**. V konceptno prakso pri kranjski k. kr. deželni vladi je sprejel pravni praktikant Adolf Golia.

— **Nove orožniške postaje**. Nove orožniške postaje so ustanovljene v Zgornjih Gorjah in v Horjulju. Dosedanji oddelek v Spodnji Šiški se premesti v Črnuče, dosedanj oddelek v Št. Pavlu pa v Št. Vid pri Zatičini.

— **Matica Slovenska. Razpis častne nagrade za leposloven spis**. »Matica Slovenska« razpisuje častno nagrado 300 K za daljši leposloven spis poljubne vsebine. Vložiti ga je treba do 1. maja l. 1914. pod posebnim geslom; pisateljevo ime bodi v kuverti, ki je zaznamovana z dotičnim geslom. Razume se, da prejme avtor za nagrajeni spis poleg nagrade tudi običajni honorar.

— **Smrtna kosa**. V Vrhpolju na Vipavskem so pokopali Štčinovo mater, Ivano Zvokelj, mater »Zarjana« Dominika Zvokelj. Pokojna je bila plemenita in vzorna krščanska mati svoje družine in posebno revežev. Blag ji spomin!

— **Društvo vpokojenega učiteljstva**. Odbor za društvo vpokojenega učiteljstva naznanja svojim članom in drugim, da so izpremenjena pravila na občnem zboru dne 8. maja t. l. ravnokar od c. kr. vlade potrjena. Ker so se nekateri spodbikali nad § 2, češ, da dovoli odbor podpore kolikor hoče, več ali manj, je sedaj ta dvom odpravljen. Dostavek k § 4. pod »č« pa je nov; po njem postane vsak nov član deležen podpore po preteku treh mesecev, ko je bil pristopil k društvu. Na občnem zboru omenjenega dne se je tudi pojasnilo po tajniku in blagajniku vse delovanje skozi celo leto. Odbor je bil sestavljen utemeljeno prošnjo na c. kr. deželni šolski svet, da bi blagovolil delovati na to, da dobivamo tudi vpokojenci naše mesečne prejemke po pošti. Do danes pa prošnja še ni rešena. Dalje je odbor sestavljen tudi dobro podprto prošnjo na bodoči deželni zbor, kateri naj bi hotel dovoliti onim vpokojencem nekaj odstotkov draginske doklade, ki je še nimajo. Vpokojenim šolskim voditeljem pa pripozna tudi menda po pomoti izpuščeno stanarino. — Slednjič vljudno vabimo k pristopu v društvo vse one, kateri se doslej vabilu še niso odzvali. Pogrešamo približno 33 vpokojenih učiteljev, 37 vpokojenih učiteljic in okrog 30 učiteljskih ženavdov. Čim več nas bo, tem večja bode podpora. Namen, da drug drugemu pomagamo, je gotovo blag. Pristopite!

— **Goreča deklica**. 15 let stara kajzarjeva hči Ivana Knušič iz Mojstrane si je namazala lase s petrolejem. Tako se je preveč približala goreči sveči, katere plamen je obližnil lase. Glava deklice je bila takoj vsa v ognju. Zgoreli so ji vsi lasje, nevarno se je opekla po glavi, obrazu in prsih.

— **Kolesarjeva nesreča**. Poli Umberto, sin trgovca z Reke, je pri Kočevju padel s kolesa in se močno poškodoval po obrazu. Zdravi se v deželni bolnici.

— **Vlomili so v noči od torka na sredo**, 2. julija t. l. neznani tatovi v trgovino Helene Ručigaj v Mengšu. Železje v oknu so preplili in upognili. Odnesli so iz predala okoli 1500 kron denarja, s katerim je trgovka mislila drugi dan poravnati svoje račune. Ven so pa šli skozi vrata in so pustili notri še gorečo svečo. — Pravijo, da se po okolici potikajo sumljivi ljudje in da imajo za »bajanje« proti vodiški občini kolibo iz smrečja, kamor se zatekajo.

— **Umrli** je dne 2. julija v Kokošnjah g. Katarina Kokalj, roj. Cerar, stara 62 let.

— **Šolske zgradbe**. Zasedujoč ponudbene razpise šolskih zgradb, opazimo dan na dan, da se razpisujejo gradnje šol že pozno na poletje. Ali bi se ne moglo drugače urediti, da bi bilo možno tudi domačinom pri takih stavbah kaj sodelovati? Pričenja se z zidavo ob času najhujšega dela, ko je kmet vprežen z delom, da je komaj zmaguje. Kje naj išče podjetnik vozniakov, dinarjev, apna, kamna, ko se te stvari lahko mnogo ceneje pripravijo pozimi in spomladi. Naredi se, a podjetniki zahtevajo večje cene.

— **Nesreča**. Pretekli torek se je ponesrečil 38 let stari posestnik Ivan Zupan v Svakovljah pri Kranju, doma, ko se je podrl zid. Revežu se je pri tem zlomila leva roka in desna noga. Poleg tega je zadobil težke poškodbe na glavi in se smrtno nevarno poškodovane ga prepeljali v deželno bolnico.

— **Z orožjem se ni igrali**. Blaž Frantini, 14letni posetnikov sin v Potoku, je nekega popoldne drugemu dečku prodajal svoj samokres, ki je bil s smodnikom in papirjem nabit. Pokazal je tudi, kako se strelja. V to svrhu je dal samokres med noge ter je s kamnom tolkel na petelina. Pri tem se pa samokres sproži in ga zadene strel v desno nogo, kar je imelo za posledico, da je fant čez nekaj dni na zastrupljenju krvi umrl.

— **Deček z dinamitom ponesrečil**. Andrej Frantar iz Poženka je po poklicu vodnjakar in ima pravico za svojo obrt rabiti tudi dinamit. To nevarno razstrelivo je proti postavnim določbam hranil v kleti v neki omari; tu je bila tudi spalnica. V omari je imela družina spravljeno praznično obleko. Dne 1. majnika se je Andrej Frantar preoblekel, da gre v cerkev. Omaro je pustil odprto, da bi se mogel napraviti tudi njegov 11letni sin Lojze. Dečko je to priliko porabil, da je temeljito preiskal omaro, v kateri je zasledil skatljico z dinamitnimi patroni, od katerih si je eno prisvojil. Se istega dne se je šel v gozd igrat z njo. Vzel je vžgalico in je patrono vžgal. Dinamit je eksplodiral in odtrgal fantu srednji prst na levi roki od drugega členka naprej ter mu popolnoma pohabil levi kazalec. Sodišče je zaradi te malomarnosti Andreja Frantarja obsodilo na en teden strogega zapora z dvema postoma.

— **Dva nevarna vlomilca**. Dva neznanca moška sta poizkusila dne 26. junija t. l. ob 11. uri ponoči vlomiti v trgovino Franceta Švigelja na Bregu. Zdrobila sta šipo; to je k sreči gospodarja iz spanja prebudilo, ki je tata prepadil. Od tu sta jo vlomilca popihala v Goričico, ker sta med 1. in 2. uro ponoči vlomila v trgovino Franceta Kirn. Vzela sta 20 K v gotovini, nove ženske čevlje, nekaj robcev in več drugih reči. Uzmoviča sta zdrobila tri šipe pri oknu, odtrgala s krampom ključavnico ter s tem napravila Kirnu občutno škodo. Od tu sta jo mahnila v Kamnik pri Preserju ter se pojavila v kleti Marije Bečaj, tam sta vzela tri steklenice Florijana; okrepčala sta se tudi z vinom in se preskrbela s sirom. Od tu sta zginila, ne da bi ju kdo opazil. Tudi v Kerzičevo klet sta poskusila vlomiti ter odtrgala žabo pri vratih, a klet se jima ni posrečila odpreti. Kakor se je moglo dognati, sta storila od 25 do 30 let stara, s črno, oguljeno obleko; eden je bil precej tenak in visok, s črnimi brkami, drugi je imel male plave brčice.

— **Mrtvo truplo v Savi** so videli minuli petek usnjari Karl Pollakove tovarne. Neznane moškega spola je imel zavihana rokava. Njegova identiteta se doslej ni mogla dognati.

— **Samoumor. Tatvine**. Voglje, 29. junija se je obesil v duševni zmedenosti krojač Janez Nahtigal. Vzrok: kralj alkohol. — Zadnje mesece je bilo tu nekaj tatvin. Zlasti je nekdo na piko vzel posestnika Miha Goršeta, kateremu je bilo pokrade njih več kokošij, denarje, pijače in mesa. Pred štirinajstimi dnevi mu je nekdo vzel več kosov suhega mesa, katere je potem okoli razmetel. V teku nekaj mesecev mu je bilo povzročene škode okoli 200 kron. Tat ni znan.

— **Aprilska šala pred sodiščem**. Dne 1. aprila letos je zagrebški tipograf, pirotehnik in virtuoz na velikem bobnu Vekoslav Fröbe potegnil zagrebške veterance s tem, da je telefoniral v društvene prostore, da pride popoldne v Zagreb grof Marko Bombelles, ki naj ga društvo na kolodvoru sprejme z godbo. 29 društvenih godcev je prišlo na kolodvor, kjer so zvedeli, da so naselili aprilski šali. Tožili so Fröbeja radi žaljenja časti in na plačilo odškodnine za zamujeni čas. V stvari je bila dne 19. t. m. razprava, ki se je končala z oprostivijo Fröbeja, ker je bil sodnik mnenja, da bi bili morali veteranci pač vedeti, da je grof Marko Bombelles že pred leti umrl.

— **Umrl je novogradiški odvetnik** in notar dr. Mihael Posilović, brat zagrebškega nadškofa. Po političnem prepričanju je bil pravaš in je bil svojčas poslanec v saboru.

— **Letošnji hrvaški »dječji dan«** je prinesel vsega skupaj 30.640 K 24 vin.

— **Električni tok je ubil** v Karlovcu 22letnega uslužbenca tamošnje električne centrale Ivana Miholića. Bil je po opravi pivoarni in hotel pogledati v transformator. Pri tem se je prijel za mesto, ki ni bilo izolirano in skozenj je šel tok 5000 voltov. Miholić je padel na tla, a se takoj dvignil in hotel nekaj reči; tedaj se je vnovič zvrnil in bil v hipu mrtev.

Primorske vesti.

p **Četrty dreadnought**, katerega v Reki grade, bo dobil ime »Szent Istvan«.

p **Ogleduška afeta v Pulju**. Kar se tiče aretacije tukajšnjega nadpoštara Nikolića, narednika Šmuka in njegovega brata kakor tudi aretacija najemnika hotela »Avstrija«, krožijo po časopisju najrazličnejše vesti o strašanskih špionazi. Kaj je na celi stvari res, se do danes še ne ve. Toliko je pa že skoro gotovo, da se ne gre za špionažo, ampak le za veliko poneverjenje uradnega denarja od strani nadpoštara Nikolića in razen tega ima Nikolić tudi hudo delstvo nenravnosti na vesti in v to so menda zapleteni tudi drugi aretovanci. Tako nam poroča en pisnik, od druge se pa poroča: Revidiraj poštne blagajne je dovršena. Rezultat je še neznan, ker policija drži stvar strogo tajno. Zaslisanih je že več oseb, med temi tudi nekateri odvetniški kandidati. Ne da se še soditi, je-li sum špionaže opravičen. V kratkem bo znano tudi to. Glede Nikolića pa konstatiramo, da po mišljenju ni Hrvat. Govori hrvaški zelo slabotno se tudi piše z italijanskim pravopisom. Policija nadaljuje preiskavo pri osehah, ki jih je bilo videti v družbi Šmuka. Med temi so tudi nekateri uslužbeni v pisarni dr. Laginje. Radi tega je policija izvršila hišno preiskavo v tej pisarni. Prebrskala je vse, kar jej je prišlo pod roko — še celo pisalne mize dr. Laginje samega niso pustili pri miru. Ne samo, da je policija tako neaktano postopala nasproti dr. Laginji, ampak je tudi kršila njegovo imuniteto, ki jo živi kot državni poslanec. Radi tega se je dr. Laginja tudi pritožil na kompetentnem mestu.

p **Toča**. Kringa v Istri. Koncu minulega meseca smo dobili toliko zaželeni dež. Komaj se je narava osvežila. Namočilo se je dovolj. 31. junija se pa je vsula toča — debela kakor orehi — brez dežja ter vse pobila v srednji Istri od Učke do Kringe. Posebno so prizadete župnije Pazin, Beram, Zminj in Sv. Peter v Šumi.

p **Smrt radi udarca s kopitom**. Kobila je udarila s kopitom po glavi 21 let starega Evgena Sajna v Pulju s tako silo, da je umrl v bolnišnici za zakrvavljenjem možgan.

p **Otroka je vrgla v morje**. V Trstu je 19 let stara dekla Neža Kauc (Kane?) iz Češnjice na Kranjskem vrgla v veliki kanal 15 let starega sina svojega gospodarja, nekega mašinista pri Lloyd. Dečka so rešili, deklo pa zaprli. Pravijo, da je blazna.

p **Električna železnica v Gradežu**. Železniško ministrstvo je dovolilo grofu Aleksandru Economu za dobo enega leta tehniške predpriprave za gradnjo male električne železnice iz Gradeža do ustja takozvanega Primero-kanala.

p **Radi ljubosumnosti morilec**. — Sodna zdravniška komisija, ki se je bila odpravila v Osek, da dožene vzrok in okoliščine smrti v ponedeljek umorjenega Jožefa Rijavca (o slučaju je »Slovenec« že poročal), je konstatirala, da je pokojniku šla kroglija nad desnim očesom v glavo in se zarila v spodnji del ozadja črepinje. Razsledovanje je tudi dokazalo, da je morilec 23 let stari Anton Remec, ki služi sicer pri vojaki v Kanalu, ki pa je bil na dopustu. Njega so že zaprli. — Pokojni Rijavec in Remec sta bila v nedeljo skupaj in prvi je drugemu povedal, da se oženi. Ta se je nato obregnil, češ, kaj to njega briga; brigalo in peklo ga je pa tako, da je prijatelja radi ljubosumnosti — umoril.

Ljubljanske novice.

lj **Na orglarski šoli Cecilijinoga društva** bo sklep šolskega leta v soboto dne 5. julija. Ob osmih se bo vršilo v šolskih prostorih (Alojzijeve, Poljanska cesta 4, II.) javno izpraševanje iz liturgike, cerkvenoglasne zgodovine, harmonije in kontrapunkta ter bodo produkcije na orglah. Dan poprej, t. i. v petek 4. julija pa bodo

ravnotam ob 9. uri dopoldne produkcije na klavirju in se bo izvajala Credo iz B. Steinove Missa IX. za triglasni moški zbor in orgle. — Prijatelji cerkvene glasbe so k produkcijam najuljudneje vabljeni.

lj **Glavna posojilnica**. Po sedanjem stanju Glavne posojilnice je popolnoma izpljučeno, da bi vlagatelji dobili od delničarjev niti 50% svojih hranilnih vlog. — Likvidacijski odbor je te dni poslal vsem vlagateljem vprašanja, koliko bi od svojih vlog popustili in istotake vsem delničarjem, koliko bi bili v stanu prostovoljno prispevati, da se na ta način doseže brez dragih potrdnih tožb mirna poravnava. — Likvidacijski odbor računa, da bodo mogli delničarji v najboljšem slučaju zložiti 30% hranilnih vlog, 10 do 12% bi pa prišlo na konkurzno maso. Vseh izplačljivih hranilnih vlog je okroglo 3.000.000 kron. Če se že kapital ne more izplačati, je potem popolnoma odveč pripisavati še obresti. Polom »Glavne« je hud udarec za člane in upnike, ker bo skoraj 2.000.000 kron narodnega premoženja izgubljenega. Bistvo asanacije zamore le v tem slučaju obstati, da se omogoči članom vplačevanje njih prostovoljnega doneska za dobo več let, da se dolžniki takoj ne eksekvirajo ter raje počaka ugoden trenutek za prodajo, vlagatelji se pa z dolžniki in člani sporazumejo in v kateri obliki koli poravnajo. Če se doseže pametna poravnava, se bodo takoj stroški uprave izdatno zmanjšali, ker advokat kot upravitelj konkurzne mase je — drag.

lj **Občni zbor »Dramatičnega društva« pred sodiščem**. Danes se je vršila pred okrajnim sodiščem v Ljubljani sodnijska obravnava med ces. svetnikom Gustavom Pircem in mestnim uradnikom F. Govekarjem. Govekar je tožil Pirca, češ, da mu je ta na občnem zboru »Dramatičnega društva« dne 31. maja očitil koristništvo in da je spravlil društvo v dolgove in ga tiral v propad. Svetnik Pirc se je zagovarjal s tem, da omenjeni očitki niso bili naperjeni proti Govekarju in da ni imel njega v mislih. G. Pirc je bil obsojen na 200 kron kazni ali pa na pet dni zapor. Govekarja je zastopal dr. F. Furlan, Pirca dr. Novak.

lj **Naglasova hiša ob Ljubljani**. Sedaj podirajo Naglasovo hišo na Turjaškem trgu. Po mestu se govori, da se bo na istem mestu zidalo novo poslopje, dasi mora ostati ta prostor po odobrenem stavbnem načrtu prost in prazen. Semkaj ne spada nobeno poslopje več in veseli moramo biti, če pride na mesto teh podrtij projektovan prazen prostor, ne pa zopet novo zidanje, ki bi bilo le na poti prometu in razgledu in v kvar vsej sicer čedni okolici. Zidovje ob desni strani Naglasove hiše se bo ob podiranju hiše itak samo sesulo. Stran z njim!

lj **Utopljenke Zorke Jegličeve** kljub najskrbnejšemu iskanju ne morejo dobiti. Znabiti jo je že voda kam zanesla. Bila je precej velike in močne rasti ter imela svetlorjave lase. Obležena je bila v črno krilo, belo bluzo z mornarskim ovratnikom, v črne nogavice in šolne z zavezo. Na vratu je imela srebrno verižico s svetnjico Brezmadežne M. D. Žalostna rod-bina prosi vse p. n. urade in posamezne osebe, ko bi jo kdo našel, naj sporoči hitro v Ljubljano, Ilirska ulica št. 27.

lj **Včerajšnji Football-match Slavija-Ilirija** se je končal z zmago »Slavije«, ki je po poročilih strokovnjakov sijajno igrala. Tekmo je gledalo okoli 2500 oseb.

lj **Izjavljam na notico v »Slovenskem Narodu« št. 147 z dne 30. junija 1913 in 2. julija 1913, št. 149, pod naslovom: »Panika v cerkvi sv. Petra v Ljubljani«**: Tvrde ke zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Dunajska cesta št. 22, ne zadene popolnoma nobena krivda, katero ji iz škodoželjnosti in zlobnosti hudobna roka podtika. Omenjena tvrdka sedaj ni pri nas sploh nobenega dela izvršila, temveč je samo na mojo željo navadnega delavca kot pomoč mojemu cerkovniku za mali čas prepustila. Po izpremembi varovalke v par minutah je bilo že vse nadalje slavnostno razsvetljeno. Sploh je bila cela zadeva malenkostna in še temu se lahko vzrok nepravilnosti začetni električni izpeltavi pripisuje, katera seveda ni omenjeno podjetje izvršilo. Toliko v pojasnilo, da se ne dela nikomur krivica. — Pri sv. Petru v Ljubljani, 3. julija 1913. Jan. Petrič, župnik.

lj **Ubegli prisiljenci**. Dne 1. julija zvečer je pobegnil z Mirja Franc Kotnik, pristojen v Cerklje pri Kranju, star 31 let, delavec. V noči od 2. na 3. julija so pobegnili iz šupe na Barju pri spravljanju sena: Salvenauer Josip, pristojen v Kisen (Kitzbüchel na Tirolskem), star 42 let, delavec; Franc Piskernik, pristojen v Vetrinje pri Celovcu, star 40 let, delavec; Baumann Josip, pristojen v Gries na Tirolskem, star 47 let, hlapec.

lj **Vestni graški mitničarji**. Semtertje se čujejo pritožbe, da so ljubljanski užitninski pazniki malce prenatani, a jih graški visoko nadkriljujejo. Kako to »na-

tančnost« napram potujočemu občinstvu izvršujejo splošno, nam ni znano, vemo pa, da ta natančnost pri nekem odgonskem sprevodniku, ki vozi odgnance iz Ljubljane v Gradec in nazaj in ki je nastavljen v Ljubljani, presega že pravi pojem natančnosti. Kadar pride z odgnanci v Gradec, ga pazniki takoj z drugimi vred natančno preiščejo, kakor tudi potno torbico, v kateri pa ne najdejo drugega kakor kos kruha, kako klobaso in razne uradne listine. Razume se, da je taka preiskava potujočemu občinstvu, kakor tudi sprevodniku jako mučna in bi se ta »vestnost« lahko opustila ali pa vsaj omilila. Je pa tudi nekaj drugega pri tem. Sprevodnik je nastavljen v Ljubljani, ergo Slovenec. K sreči se pa ta šikana izvršuje nad pristnim Nemcem, rojenim Zgornještajercem, ki slovenskega sploh ne zna, kar seveda graški mitničarji ne vedo in tako šikanirajo svojega »lastnega brata«.

lj **Kolesar ponesrečil**. Na Ambroževem trgu sta danes trčila skupaj dva kolesarja. En kolesar je nezavesten obležal, ko so ga dvignili, bruhalo je iz njega kri. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so konstatirali, da je ponesrečen trgovski vajenec pri Cantoniju Ivan Lehen, star 15 let.

lj **Steklarska umetnost** gosp. Louisa Müllerja, ki jo kaže v lopi v Lattermannovem drevedu in o kateri smo že poročali, je res presenetljiva in občudovanja vredna. G. Müller prihaja iz onih turingijskih in sasko-majniških industrijskih pokrajin, kjer se nešteto domačih delavcev bavi s predelavo in barvanjem stekla v najrazličnejše koristne in okraševalne predmete in oblike. Tu se proizvaja toliko steklene blaga, da se z njim krije skoro vsa svetovna potreba. Delajo pa delavci doma po hišah, in sicer mora imeti vsak posamezni delavec svojo napravo za razpihavanje stekla. G. Müller pa se pri svojem delu ne poslužuje nobenih priprav — ne orodja ne vzorcev ali kalup, marveč si pomaga le z golo roko in neposredno z ustmi razpihuje steklo. Iz navadnega stekla napravi pred našimi očmi najlepše in najfinejše drobne predmete: stekleničice, vaze, cvetlice, vrtnice, cele šopke, cvetlične sadne košarice s cvetlicami in sadjem, ki izgleda popolnoma naravno, potem gobe, ptice in vsakovrstne druge živali, dalje filigranske dela, kolovratke in razne šaljive stvari. Zanimivo je, kako iz navadnega stekla za okna sprede najfinejše steklenosvilene niti, ki se dajo stikati za različne trakove, pasove, namizne prte itd. Gosp. Müller zatrjuje, da ima pevsko društvo v njegovem rojstnem kraju že 20 let društveno zastavo iz take steklene preje. — G. Müller je na steklarskem polju umetnik prve vrste in je bil l. 1912. na luksemburški industrijski razstavi odlikovan z zlato kolajno.

Morilec Schmidtove prijet? Na draždanskem kolodvoru so aretirali brezposelnega knjižgoveškega pomočnika Friderika Klasena, ker ga dolže, da je oropal neko prodajalko v Draždanih. Klasen je dejal, da se je pripeljal 28. junija z Dunaja v Draždane. Policija meni, da je Klasen morilec dunajske prostitutke Schmidtove, ker soglašja njegova zunanost z opisom morilčevim. Schmidtova je bila umorjena 29. junija, Klasen pa je najbrže namenoma dejal, da je prišel 28. junija v Draždane, da s tem dokaže svoj alibi.

300 nevest med telefonistinjami imajo na Italijanskem, kjer je ravnokar izšel odlok, ki telefonistinjam dovoljuje možitve. 28. junija dopoldne je bil dekret objavljen, popoldne je pa že bilo vloženih 300 prošenj za dovolitev možitve. Vse prošnje so se ugodno rešile.

Zadnje vesti.

PRED VOJSKO.

Bukarešt, 3. julija. 1., 2., 3. in 4. rumunski armadni zbor so mobilizirani. Liberalna stranka objavlja oklic, v katerem pravi, da je moment, ko mora Rumunija z orožjem v balkanski konflikt poseči, prišel. V rumunskem kabinetu ne vlada nobeno nesoglasje.

Bukarešt, 3. julija. Rumunska vlada je nujno vprašala v Sofijo, Belgrad in Atene, je li sedanje stanje smatrati za vojsko. Bulgarija je odgovorila dvomljivo, Srbija in Grčija sta pa izjavili, da je vojska faktično že izbruhnila. Rumunska armada se nahaja v popolnem vojnem stanju. Zbori, ki imajo prekoračiti mejo, so že določeni. Za zdaj zasede Rumunija le sporno ozemlje. Dva zbora se nahajata v Dobrudži, eden pa je koncentriran okoli Krajove.

Bukarešt, 3. julija. Včeraj ponoči so se pri kralju Karolu vršile važne konference in je kralj podpisal mobilizacijski dekret.

Od pet rumunskih zborov so mobilizirani trije. Mobilizacija se je odredila včeraj na podlagi ponoči došlih neugodnih vestih iz Balkana.

Dunaj, 3. julija. »Neue Freie Presse« poroča iz Zemuna: **Bulgarski poslanik v**

Belgradu je svoje pohištvo že pospravil in izročil arhive v varstvo avstrijskemu poslanstvu. Spalajković je dospel iz Sofije v Belgrad.

Berolin, 3. julija. Na tukajšnjih merodajnih mestih še ne vedo, da bi bil srbski poslanik iz Sofije odpoklican. Vendar je znano, da je bulgarski vojni manifest dotiskan in se kmalu objavi. Grška armada je podvzela protiofenzivo.

Sofija, 3. julija. Dr. Danev je rusko vlado nujno pozval, naj Srbijo in Grčijo v 24 urah primora, da ustavita sovražnost, če ne, se takoj napove vojska.

Belgrad, 3. julija. Formalna napoved vojske je neposredno pred durmi. Bulgarija je podala noto, da spopadov ni kriva, da je dala povelje vse operacije ustaviti in da od Srbije isto pričakuje. Enaka nota se je izročila danes Grčiji. Srbska vlada pa je avtentično informirana, da je to zgolj bulgarski zavlačevalni manevar, in operacij, ki so jih Bulgari izzvali, ne ustavi. Kralj odpotuje s Pašićem v Skoplje. Vojni manifest je v državni tiskarni že dotiskan in se najbrže že danes v uradnem listu objavi.

Belgrad, 3. julija. Kralj Peter in ministri predstojnik Pašić sta že odpotovala v Skoplje.

Sofija, 3. julija. Ker se Srbija in Grčija branita ustaviti operacije, je vojna neizogibna.

Sofija, 3. julija. Z današnjim dnevom je nastopilo oficijelno vojno stanje.

BITKA PRI VELESU?

Sofija, 3. julija. Tu so razširjene vesti, da se bijejo veliki boji pri Velesu in da Bulgari uspešno prodirajo proti Solunu.

BULGARSKI USPEHI.

Dunaj, 3. julija. »N. Fr. Presse« poroča iz Sofije, da so tam razširjene vesti, da Bulgari uspešno prodirajo proti Velesu. Včeraj so baje vjeli 1580 srbskih vojakov in 27 častnikov. Severovzhodno od Soluna pri Ajvatliju so dosegli važne uspehe. V Gevgeliju plapolala bulgarska zastava. Boji pri Krivolaku so za Bulgare bili ugodni. Zasedli so dva mostova čez Vardar in se poslužujejo lahko železnice v dolgosti 10 kilometrov.

VELIKA BITKA PRI RETKI BUKVI (PRI KRIVI PALANKI).

Belgrad, 3. julija. Glasom privatnih poročil so Srbi v večdnevni luti bitki pri Retki Bukvi vjeli 70 bulgarskih častnikov, 4000 vojakov in zalepili 30 topov. — Vsi bulgarski vjetniki so bili takoj odvedeni v Skoplje in nastanjeni v trdnjavi. Pri zasliševanju so vsi izjavili, da jim je bila že pred par dnevi prečitana proklamacija kralja Ferdinanda, ki napoveduje Srbiji in Grški vojno. — Armada generala Ratka Dimitrijeva je popolnoma potisnjena k planinam in se brani pred Kočano. Odrezana je popolnoma od ostalih bulgarskih armad. Boji se z vso silo in neumornostjo nadaljujejo.

BOJ MED BULGARI IN GRKI.

Solun, 3. julija. Bulgari so napadli grške pozicije pri Langazi, grška artiljerija pa je napad odbila. Grki so nato prodirali dalje in zavzeli Kilkiš. V Solunu se sliši grmenje topov iz Nigrite. — Kralj se je v spremstvu diadoha Nikolaja, generalnega štaba in srbskega polkovnika Vašiča včeraj z avtomobilom odpeljal na bojišče.

BRZOJAVKI KRALJEV PETRA IN KONSTANTINA.

London, 3. julija. »Daily Mail« objavlja danes brzojavki kralja Petra in kralja Konstantina listu. Prvi izjavlja: »Vsi moji največji napori so merili na to, da spore rešim mirnim potom. Z vso močjo se za to prizadevam in upam, da bo Rusija in ostala Evropa naše življenske interese upoštevala. Zivo obžalujem nečuvni napad bulgarske armade, ki je srbski narod in armado najhujše razburil in vsled katerega sta se zapeli v boj dve zvezni in bratski državi.« — Kralj Konstantin pripisuje vso krivdo Bulgarom, ki so grško armado zahrbtno napadli.

RUSKO ČRNOMORSKO BRODOVJE ODPLULO PROTI BULGARSKI OBALI?

Odessa, 3. julija. Rusko črnomoško brodovje je včeraj popoldne pod poveljstvom kontreadmirala Eberharda v dveh divizijah odplulo proti bulgarski obali.

Koroške novice.

k **Ekscelenca Frieß-Skene in baron Hein**. Iz Celovca se nam piše: Novi deželni predsednik ni nič boljši kot je bil Hein najslabšega spomina. Razlika med njima je le ta, da je baron Hein javno in očitno davil Slovence, dočim je baron Frieß-Skene toliko večji diplomat, da nas z glasé rokavicami davi, da Slovenci tako ne čutijo. Obljube sem obljube tja, vse polno sladkih besedi in ljubeznivih nasmejljajev, a dejanj nobenih — to je slika

»Kscelence barona Frieša, koroškega ježelnega predsednika. Samo en zgled. Zaseda je treba prazna nadučiteljska mesta v popolnoma slovenskih krajih, kakor so: Glinje, Globasnica, št. Lenart pri Zg. Stud., Grabstani itd. Slovenskih prosilcev, zmolnih, dobro kvalifikovanih, je vse polno — toda dež. predsednik kot predsednik okž. šol. sveta še ni oddal dosedaj niti enega imenovanega mest. Ali se tako dela pravično in pošteno? Začnite drugače, g. dež. predsednik, barona Heina smo bili že davno siti. Ali res želite boja? Še smo dovolj močni, da se bojujemo z našimi sovražniki!

k »Slovenische Verzweiflungsreklame«, tako nazivljajo »Freie Stimmen« zadnji poziv v slovenskih časnikih, da naj Slovenci pridno zahajajo v slovenski hotel »Trabesinger«. »Štimce« se hudo jeze nad dotičnim člankom in zdi se nam, da je tudi njih bojkotni klic proti hotelu »Trabesinger« »eine deutsche Verzweiflungsstimme«, za Slovence pa dobro se obrestujoča reklama. Lackner, le tako naprej in še več člankov in bojkotnih notic pričočite v svojem listu za slovenski narodni hotel »Trabesinger« v Celovcu, saj hotelirju ne bo treba plačevati drage reklame za hotel. Slovenci! Vi pa vsi brez izjeme pridno in pogosto zahajajte v slovensko narodno gostilno — hotel »Trabesinger« v Celovcu. To bo najboljši odgovor za nemške hecarje! Opozorjamo zlasti one Slovence, ki delajo izlete, naj pridejo večkrat na Koroško in naj se ustavijo v hotelu »Trabesinger« v Celovcu. Iz Celovca se napravijo lahko krasne partije na vse strani; na gosposvetsko polje, na Krnski grad, na Vrbsko jezero, v starodavni Vetrinji ali Tinje ali kam drugam, kjer povsod je jako dobra železnična zveza, ako kdo noče peš hoditi. V hotelu se dobe lahko sobe, lepe, snažne, za več dni skupaj. Torej izletniki iz Kranjskega, prihajajte večkrat na Koroško med svoje brate — in prepričali se boste, da to ni tunži — ampak veseli Korotan.

k Melviče v Zilski dolini. — Občni zbor podružnice »Slovenske Straže« se vrši v nedeljo, dne 6. t. m., v Melvičah. Na zborovanju govori g. dr. Schaubach iz Celovca.

k Občni zbor podružnice »Slovenske Straže« za Celovec in okolico se vrši v soboto, dne 5. t. m. Zborovanje se vrši ob 8. uri zvečer v hotelu »Trabesinger«. Celovski Slovenci — pridite v obilnem številu na zborovanje.

k Slovensko delavstvo v Celovcu. V nedeljo, dne 6. t. m., obhaja slovensko kršč.-soc. delavsko društvo svoj letni društveni god s proslavo sv. Cirila in Metoda. Dopoldne ob pol 9. uri sv. maša z govorom v cerkvi Sv. Duha, popoldne pa vrtna veselica v hotelu »Trabesinger«. Na sporedu je govor, tamburanje, petje in šaljiva pošta s kegljanjem. Slovenci! Pridite v obilnem številu na godovanje sv. Cirila in Metoda, da se ožje spoznamo in še bolj navdušimo za nadaljnjo narodno delo!

k Rožek. »Nemci« prirede 13. julija svoj kres v Rožeku. Ker v Rožeku ni nemških deklet, bodo sodelovale »deutsche Mädchen« iz Vrbe. Da, da — slovenska nezavedna dekleta bodo nastopile kot »deutsche Mädchen«. Heil mati Germanija — Koroška!

k Cerkvene vesti. Za soprovizorja župnije Strmca je imenovan č. g. Rok Tojnko, provizor na Lipi. Župnija Strmec je razpisana do 1. julija 1913. — Cesar je imenoval stolnega sholista in prelata Ferdinanda Wappisa za stolnega dekana, in kapitulatorja dr. Jožefa Somerja za stolnega sholostara krškega kapitlja. Dr. Jožef Somer je Slovenec in zastopnik kat. cerkve v deželni šolski svet koroškem.

k Železnica na Sv. Višarje. Neki zasebniki v Beljaku kanijo zgraditi malo električno vzpenjačo se železnico iz Zabnice na Sv. Višarje.

k Nagloma je umrl v Beljaku celovski podžupan Viljem pl. Dietrich, star 59 let. Zadel ga je kap.

Štajerske novice.

š Knezoški dr. Mihael Napotnik je obolel in močno trpi na bronhialnem katarju kot posledici dolgotrajnih birmških potovanj. Upamo, da bo močna narava našega vladika premagala bolezen.

š Duhovniške izpremembe. Dne 1. julija sta bila instalirana č. Franc Časl kot župnik na župnijo Trbovlje in gosp. Franc Trop za župnika v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah. — Za provizorja v št. Lenartu nad Laškimi je imenovan č. g. Ivan Luskar, kaplan v št. Petru pri Radgoni. — Obolél je č. g. J. Caf, dekan pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

š Letošnje nove sv. maše. Anton Bratkovič, dne 27. julija, Kapela pri Radencih; Ignacij Grifič, dne 15. avgusta. Prihova:

Pavel Holcman in Vinko Holcman, dne 10. avgusta, Remšnik; Anton Medved, dne 3. avgusta, Rajhenburg; Anton Peršuh, dne 10. avgusta, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Jakob Bohak, dne 10. avgusta, Studenice; Andrej Klobasa, dne 17. avgusta, Sv. Jurij na Ščavnici; Janko Slavič, dne 17. avgusta, Ljutomer; Frančišek Štiglic, dne 17. avgusta, Rečica v Savinjski dolini; Mihael Turk, dne 10. avgusta, Pilštani; Jožef Vrečko, dne 3. avgusta, Sv. Jožef nad Celjem.

š Osebnosti. Finančno deželno ravnateljstvo je imenovalo finančnega koncipista dr. Julija Rajnerja v Mariboru za finančnega komisarja v 9. činovnem razredu. — Veterinarski adjunkt Oton Straub je imenovan za okrajnega živnozdravnika. — G. dr. Ivan Arnež, c. kr. profesor na mariborski gimnaziji, je s 1. julijem vpoklican v ministrstvo za uk in bogocastje.

š Nova delavska organizacija v Posavju. V nedeljo 29. junija se je vršilo v Brežicah zborovanje J. S. Z. Govoril je rudar Zajc, ki je navzočim socialnim demokratom bral ostre levite. Razpravljal je o pomenu J. S. Z. Priporočamo našim voditeljem v Posavju, da pomagajo snovati za Posavje, kjer se socialna demokracija močno širi, podobno krščansko-socialno demokracijo. Samo zabavljati čez socije nam bo malo pomagalo.

— Dekliški shod za Spodnje Posavje se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. v Vidmu. V župni cerkvi bo po dohodu vlakov dopoldne služba božja, pri kateri pridiguje g. dr. Hohnjec. Potem se vrši veliko zborovanje, na katerem govore razen imenovanega gospoda še drugi govorniki in govornice. Pripravite se takoj v vseh župnijah od Sevnice do Dobove, da bo udeležba sijajna!

š Romarske vlake priredi S. K. S. Z. v Mariboru po sledečem redu: Dne 14. julija t. l. vozi romarski vlak ob 5. uri 30 min. iz Maribora skozi Ljubljano na Brezje k Mariji Pomagaj. Iz Celja vozi isti dan romarski vlak k Mariji Pomagaj ob 8. uri 10 minut. Iz Brežic pa bo šel romarski vlak dne 28. julija zjutraj.

š Naše prireditve. Pri Sv. Duhu na Ostrem Vrhu je bila v nedeljo lepa prireditev naših obmejnih Slovencev. Pri cerkveni in izvenccerkveni slavnosti je govoril profesor dr. Hohnjec. Pri občnem zboru izobraževalnega društva je govoril tudi poslanec dr. Verstovšek.

— V Oslušovcih pri Veliki Nedelji je imela Kmečka zveza politično zborovanje. Govoril je posl. Mihael Brenčič in drugi. — V Jarenini se je vršil shod tamošnjih deklet. — V Središču sta »Orel« in Dekliška zveza priredila dobro uspelo veselico. — Pri Sv. Jurju ob Ščavnici so tamošnja naša društva priredila krasno uspelo Konstantinovo slavnost. Udeležba je bila obilna. — Na občnem zboru Dekliške zveze pri Sv. Jurju ob juž. žel. je govorila gđna Pepica Senixa. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu sta zborovali tamošnji podružnici (moška in ženska) »Slov. Straže«. — V Cirkovcih pri Pragerskem pa so priredili mariborski rokodelski pomočniki veselico. — Ta poročila pričajo, da se naše organizacije vrlo gibljejo. V delu je naaš rešitev!

š Vrl obmejni Slovenec. V št. Ilju v Slov. goricah je otvoril tamošnji posetnik in vrl mladenič Franjo Lilek vinotoč. Pisal je takoj v Ljubljano po nabiralnik »Slovenske Straže« in vsak gost, bodisi Slovenec ali Nemec, mora na poziv g. Lileka darovati kak drobšč za naše obrambno društvo. Slovenski gostilničarji, posnemajte!

š Novice iz Maribora. Škratitica je nenadoma izbruhnila v raznih hišah v Mariboru. Radi tega je oblast sistirala pouk v vseh šolah, ljudskih in srednjih. Po Mariboru se govori, da so v nekaterih hišah dalje časa zatajevali in zakrivali epidemijo. Krivda, da se je škratitica tako močno razširila, zadene gotovo one nemško-nationalne kroge, ki imajo pač mnogo časa za politično hujskarijo, a za skrb, da bi v našem mestu vladale boljše sanitarne razmere, nimajo časa. Ali je sedanega izbruha epidemije kriv zopet slovenski zdravnik dr. Turšič, katerega so lansko leto tako močno preganjali radi škratitice v zavodu šolskih sester? — Mariborski mestni svet je sklenil napraviti na novem Glavnem trgu veliko tržno hišo, kakor so v velikih mestih. Izvolil se je poseben odbor, ki ima nalogo proučiti to vprašanje.

š Iz poštne službe. Poštni aspirant Leo Verstovšek je imenovan za poštne praktika v Mariboru. Za poštne oficijante so imenovani: Josip Dvorak v Radgoni; Ivan Novak v Feldbachu; Anton Pevec na Pragerskem in Terezija Lešnik v Žalcu.

š 13letni deček usmrtil štiriletno deklico, ker mu ni dala orglic. Iz št. Jerneja nad Muto poročajo: V petek je zaklal 13letni Luka Thomas, gostaški sin, štiriletno Micko Pušnik, posestnikovo hčer v št. Jer-

neju nad Muto. Starši fanta so bili pri Pušniku na dnini. Dekletce je šlo v gozd nabirat jagod ter je imelo kot igračo male orglice. Za njo je prišel deček ter hotel imeti od nje orglice. Ker mu jih dekletce ni dalo, jo je vrgel na tla ter ji zadal s kuhinjskim nožem tri rane, na katerih je otrok na mestu umrl. Deček je še solar šentjernejske šole in že od nekdaj jako sirov in vedno oborožen z nožem.

š Hmelj v Savinjski dolini letos ne kaže tako lepo kot druga leta. Pridelka bo malo, a cene bodo lepe. Ze v predprodaji se hmelj zelo lepo plačuje. Po 200 K je cena sedaj.

Izjava.

2020

Kar je bilo v liberalnih časopisih čez Martina Perko iz Ljubljane, ni resnica, so le same izmišljene laži. On ima takega dobrega prijatelja, da ga zmirom obrekuje in podaja po časopisih.

Zahvala.

Med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega sina ozir. brata, došlo nam je od vseh strani toliko in tako priskrbenih dokazov sočuvstvovanja, da si usojamo tem potom, ker nam posamič ni mogoče, izraziti svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so delili bol z nami ob bridki izgubi ter spremili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Prav posebno se zahvaljujemo še preblagorodnim gg. ces. kr. višjemu okrajnemu zdravniku dr. Ed. Šavniku za njegovo požrtvovalnost, ki jo je toliko časa izkazoval ranjaku in nam v tolažbo, ter častitemu gospodu mestnemu kaplanu Valentinu Sitar, ki je z iskreno ljubeznivostjo lajšal bridkosti in pa trpljenje pokojnika.

Tukajšnji »Narodni Citalnici«, ki je ranjkega spremila na zadnji poti z zastavo ter nje pevskemu zboru za prekrasne žalostinke ob rakvi in grobu, dolžni smo prav tako najiskrenejšo zahvalo.

2025

Žalujoča obitelj Fock.

Realčni abiturijent išče mesta

! domačega učitelja !
najraje ob Adriji ali pa kje na deželi.
Naslov »Egone«, Ljubljana I, post. rest.

Prodaja se nekaj preproste še malo rabljene

sobne oprave in kuhinjske posode.

Poižve se v Gosposki ulici št. 2028 pri hišnici.

PRIPOROČA SE: MANUFAKTURNA TRGOVINA ZAHTEVAJTE VZORCE!
FRANC SOUVAN SIN :: LJUBLJANA
PRIZNANO DOBRO BLAGO!
NIZKE CENE! SOLIDNA POSTREŽBA! MESTNI TRG 22

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje.

	meseca junija 1913	od januarja 1913
Vložilo se je ponudb	1843	10.769
za zavarovano vsoto	K 15.531.496:13	K 95.310.802:20
Izgotovljenih polic je bilo	1476	8164
za zavarovano vsoto	„ 12.490.096:87	„ 73.484.649:39
Naznanjene škode znašajo	„ 1.057.040:13	„ 6.275.097:21

Gasilec suhim načinom (gasilna baklja)

Svarilo pred nakupom dragih gasilcev na suh način! Prevzamem popolno jamstvo, da vsebuje moj gasilec suhim potom, znamka »Florian« popolno enak gasilni prah, kot vsi drugi gasilci na suh način, ki se ponujajo za ceno K 20.—. Moj prah je v naravnem stanju, onih drugih aparatov potom okre barvan rumeno-rujavo.

2027

Gasilec suhim načinom »FLORIAN« pošilja za ceno K 5.— za komad
Dr. M. Natanson, drožerija »Zum Tiger«, Dunaj II., Praterstr. 33.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3. julija 1913.

Pšenica za oktober 1913 11:19
Pšenica za april 1914. 11:69
Rž za oktober 1913 8:82
Oves za oktober 1913 8:53
Koruza za julij 1913 7:68
Koruza za avgust 1913 7:85
Koruza za oktober 1913 7:40

Dva kleparska pomočnika

ne nad 20 let stara, sprejme

Franc Rušt, kleparski mojster

v šturijah pri Ajdovščini. 1985

Sedmošolec išče za počitnice

instrukcije

ali kaj podobnega. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 2008.

Malo posestvo

1880

v dobrem stanju se prodaja. Več

se izve pri **Marjeti Štamcar,**

Sveti večer, p. Šmartno pri Liti.

Prekrasne škatle (doze)

ki smo jih prvotno dali napraviti namesto drugih daril za naše odjemalce, razpošiljamo odslej splošno. Napravljene so po umetniških načrtih iz močne pločevine, zunanost pa je starosrebrna imitacija, in razpošiljamo take škatle, napolnjene z rženo kavo, v skupni teži 5 kg za K 4:50. Poštino trpimo sami. Glede na kako nesporazumljenje opozarjamo na to, da razpošiljamo škatle samo dokler bo še kaj te pičle zaloge. Prosimo za skorajšno naročitev.

Oldrich Vitáček, Praga, Karlin 2, Češko.

Gospodična

absolventinja trgovskega tečaja s hvalnim uspehom, katera je za tem službovala eno leto že v pisarni in za tem dve leti zopet izostala, sedaj zaradi družinskih razmer

2021

želi zopet v službo

v dobro hišo tudi proti nizki plači in sicer v pisarno, v kateri bi službovanje ne bilo prenaporno, četudi bi imela od začetka samo za stanovanje in hrano. — Cenjena pisma naj se pošiljajo pod: »Vestna 2021« na upravništvo »Slovenca«.

KNJIGOTRŽTVO.

Pavel Novak: **Nemščina brez učitelja**. I. del: Nemška slovnica za samouke. II. del: Slovensko-nemški razgovori v vsakdanjem življenju. V Ljubljani, 1913. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena vsakemu zvezku 1 K 20 vin. Oba dela skupaj vezana 2 K 80 vin. — Dijaški list »Mentor« piše: »Knjižici sta namenjeni v prvi vrsti samoukom, seveda takim, ki so si v ljudski šoli pridobili osnovne slovnične pojme. Brez teh se tudi samouk ne more nobenega jezika vsaj približno pravilno naučiti. Delce bo torej zelo dobra pomoč pri pouku nemščine v izobraževalnih društvih, v telovadnih odsekih itd. Posebno veliko praktično vrednost ima drugi del: Razgovori. Tu so zelo spretne sestavljeni pogovori v navadnih položajih vsakdanjega življenja: Pozdravi, o vremenu, o času, o jedi in pijači, v gostilni, na železnici... Za naše mladeniče, ki gredo v tujino, dobrodošel pripomoček. A tudi učenec višjih ljudskošolskih in meščanskih nižjih srednješolskih razredov in dijakom nižjih srednješolskih razredov praktično knjižico zelo priporočamo, — recimo kot počitniško zabavo.«

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Steckenpferd- lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakdanje priznanje. Dobi se povsod a 80 vinarjev.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. bole-

Mesarski vajenec

se takoj sprejme. Istotam se prodaja dobro ohranjen **acetilen - aparal**. **Ivan Marinko**, mesar in gostilničar, **Glince** pri Ljubljani. 1900

Cefiri. 1053 Kanafasi. 1913 **Ne smete pozabiti!** 1913

Dobro in pristnobaravno blago vsako najboljše in najceneje kupi naravnost pri izdelovalcu.

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire rjuhe, damaste batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko trdiko **Jaroslav Marek**, ročna tkalnica št. 45 v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastonj in poštne prosto. V zalogi imam tudi veliko množico ostankov cefirja, delnja, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 metrov za 16 K, prve vrste za 20 K, finejše vrste za 25 K franco po povzetju. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Sprajce za gospode iz cefirja ali oxforda 1 komad K 1.80, 2.20, 2.60, 3.—, 4.— in 4.50. Pri naročilih zadošča navedba širine vratu. Dopisuje se slovensko. V enem letu nad 300 priznanic od Slovencev.

Avtomatična past!

Za podgane K 4.—, za miši K 2.40, ujame brez nadzorstva do 50 komadov v eni noči. Past za sčurke edina te vrste, na katero se ujame na tisoče sčurkov v eni noči, a K 2.40. Povsod najboljši uspeh. Pošilja po povzetju **Franc Humann**, Dunaj, 2. Bezirk, Alostgasse 3/24. Mnogo pohvalnih pism. Pred manj vrednimi ponarejanji se svari. V c. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Telefon 23.446. 215

500 K

Vam bradav, ako Vaših kurjih očes, plačavim in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko. 1961

lokal za trgovino

bolj v sredini mesta za avgust ali september. Zeli se zadaj nekoliko dvorišča. Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »Lokal« št. 1961.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistiš. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Knjigovodja

ki je tudi popolnoma izvežban v sodnijskih in odvetniških poslih, z večletno prakso, trezen in zanesljiv, želi kot tak, ali kot vodja kake pisarne, mesta. Nastop lahko takoj ali pozneje. Naslov pove uprava lista pod št. 1819.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Krasna hiša

v večjem mestu na Gorenjskem, v koji je sedaj gostilna in trgovina, pripravna je za vsako obrt, ker je na najboljšem kraju, se zelo ceno takoj proda, ali tudi zamenja. 1853

Kje, pove upravnistvo tega lista pod št. 1853 proti prilogi znamke 10 vin.

Knežji in nadškofijski KONVIKT

pod vodstvom očetov
družbe Jezusove v Gorici.

Krasna, mirna lega z velikimi nasadi in z lepimi igrišči. Milo, južno podnebje. Velikanska nova stavba s centralno kurjavo, z električno razsvetljavo in kopelmi.

Lepa prilika, da se gojenec temeljito nauči deželnih jezikov. Poštena, stanu primerna vzgoja.

Za sedaj bodo gojenci obiskovali c. kr. veliko gimnazijo v Gorici; vendar je upati, da kmalu začne interna gimnazija z javno pravico.

S Solskim letom 1913-14 se že otvori v zavodu pripravnica s slovenskim učnim jezikom.

Prospekti in natančnejša pojasnila se dobe pri

ravnateljstvu knežjega in nadškof. konvikta
v Gorici. 1981

Krompir

novi letošnji pridelek, veleprima kakovosti, belo mesnati, se dobi takoj po prav primerno nizki ceni. Odjem v vrečah od 50 kg dalje pri trvdki **Iv. A. Hartmanna** nasl. **A. TOMAŽIČ**, Marije Terezije cesta, Ljubljana. 1986

Proda se veleposestvo

zapisano v deželni deski **Krupa**, pošta Gradac, okraj Metlika, na Kranjskem v izmeri 300 oralov; od teh je okoli 132 oralov izbornega polja in logov, 168 oralov 20—80 let starega gozda, vse v enem kompleksu okoli grada. Višina nad morjem 130—150 m. Podnebje toplo, želez. postaja Gradac in železnica že grajena, 10 minut oddaljena. Iz gozdov, če se posekajo, se napravijo zelo rodovita polja, loke in vinogradi. Grad s 36 prostori v I. nadstropju, z mlinom pod gradom na 5 tečajev, vodna sila za veliko žago. Cena z vsem fundusom inštruktom K 250.000. Proda se tam tudi zelo donosna opekarna za K 15.000. Ponudbe na **Pozemkova banka v Pragi (Češko)**. 2009 (6)

Vabilo za udeležbo pri elitnem romanju v Lurd,

v zvezi s posebnim izletom v svetovno sloveči kopališči **Blarica** in **S. Sebastian** (Spanija) pod duhovnim vodstvom č. gg. **Karola Schweitzerja** iz Waasen-Leoben in **Karola Pollitsch-a** iz Gradca.

Pričetek potovanja: 16. avgust.

Doba potovanja 15 dni.

Cene za udeležence:		
Od Dunaja do Dunaja:	Od Gradca do Gradca:	Od Linca do Linca:
I. razred K 535	I. razred K 520	I. razred K 505
II. " " 430	II. " " 420	II. " " 410
III. " " 255	III. " " 250	III. " " 240

Potovalo se bo skozi Tirole, Švico (čez St. Gotard) Italijo, Francijo in Nemčijo, (čez bodensko jezero) ter bo s prvim namenom potovanja kot romanjem združena tudi udobnost in mnoge zanimivosti in vsled tega le omejeno število udeležnikov.

Obširni načrti se dobe pri preč. gosp. **Karolu Schweitzerju**, mestnem župniku **Waasen Leoben** in preč. gosp. **Karolu Pollitschu**, stolnem kaplanu v Gradcu, Burgasse 3, kamor naj se pošiljajo prijave. 1838

Priglasila se sprejemajo do 31. julija.

SLOVENSKA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG ŠT. 2

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministerstva za bogočastje in nauk z dne 20. avgusta 1911, št. 28.837.

1893

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci dne 5. in 7. julija t. l. od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov, ter naj prinesejo **krstni list**, zadnje šolsko izpričevalo in K 15.— vpisnine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

ravnateljstvo.

V LJUBLJANI, 20. junija 1913.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Kemična tovarna Traiskirchen pri Dunaju LIEBLEIN & CO.

Cementna malta za beton, apnena malta : : postaneta vododržna le s :

stearitom, zak. zav.

Najidealnejše sredstvo za osuševanja vseh vrst, odstranitev vlage: da **vododržne facade in belega apna**. — Malta z dodatkom stearita ima 50—100% več trdnote, kot vsak drug dodatek (uradno preizkušeno). — **Edina prodaja: F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.** 1987

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj
" 12— opoldan	" 1:40 popoldan
" 3:30 popoldan	" 5:10 popoldan

Odhod iz Logatec:	Prihod v Idrijo:
ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
" 2:30 popoldan	" 4— popoldan
" 6:30 zvečer	" 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič	" 1:50	" 1—
Godovič-Hotedršica	" 1:50	" 1—
Hotedršica-Logatec	" 1:50	" 1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič	" 1:50	" 1—
Godovič-Hotedršica	" 1:50	" 1—
Hotedršica-Logatec	" 1:50	" 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Službe išče kot

sluga

najraje h kakemu zdravniku mladenič, več slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe pod »Zdravnik 2011« na upravo Slovenca.

Tovarne za Asbestškriil 'Zenit'

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljše in najcenejši

krovski materijal.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 249

Slovenski dijak

srednje ali trgovske šole se sprejme pri obojtelji učitelja meščanske šole v **Gradcu** na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava lista. 2006

Na prodaj je dvoje posestev

pod zelo ugodnimi pogoji. Vsako obstoji iz vsega gospodarskega poslojpa, travnikov, gozdov, vinogradov in njiv. Prvo ob deželni cesti v **Zalogu pri Škocjanu**, pripravno za obrt, drugo 20 minut od trga **Mokronog** oddaljeno.

Natančnejša pojasnila daje **Anton Bulc**, gostilničar in mesar, **Mokronog**. 2013

Hôtel 'Lloyd'

z restavracijo in najlepšim vrtom

priporoča p. n. slavnemu občinstvu

Karol Tausen, hotelir

Sv. Petra cesta šteč. 7.

Sprejemajo se tudi vedno uka-
željne gospice za pouk v kuhli.

Proda se dobro idoča

pečarska obrt

z veliko trgovino posode, s 4—5 pomočniki, 60—100.000 K letnega prometa, velikim številom odjemalcev, tudi na Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga posebej le proti gotovini, v Celovcu v bližini »Narodnega Doma«. — Vprašanja sprejema uprava lista pod št. 795.

Poziv na p. l. duhovščino!

Morsko kopališče Gradež

pri Ogleju.

Kakor prejšnja leta je hiša duhovniškega podpornega društva »**Pio Sovvegno**« na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo »**Pio Sovvegno**« v **Gorici** (Corte S. Ilario 7). 1707

Odgovorni urednik: **Miha Moškerc.**